Julijs 1913. g. 8. gads. — № 7.

Kristigs Wehstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ", Hospitala ielâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) **Pasta adrese:** Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ", почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость" redakzija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія", 24 линія № 11. W. Fetlera telegrafiskâ adrese Peterburgâ: Петербургъ-Авеневеръ.

Maksâ ar peesuhtischanu par gadu 1 rubli 50 kap.; pa numureem vehrtot — 10 kap.; ahrsemês 1 dolaru maj 2 rbl. Sludinajumi sihku rakstu rindina maksâ 20 k. — Par katru adreses mainu 20 k.

„Kristigs Westnesis", (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

Eewehrojami sprediki.

Tich. S. Sperdschens.

Tich. S. Sperdschens:

Waj tad es esmu kà juhra, waj kà leela juhras siws?

Spredikis juhrneekeem.

(3. Beigas.)

„Waj tad es esmu kà juhra, waj kà leela juhras siws, ka Tu ap mani noleez wakti?" Ji. 7: 12.

Zilweka daha lihdsinajas juhrai k a i t i g u m a u n l a u n u m a sinâ. Un teescham, zik isposchs ir okeans un zik nejuhtigs! Winsch padara tuhkstoschus par atraitnem un bahrineem, bet pehz tam smaida, itkà winsch neka nebuhtu darijis. Winsch war pastrahdat breesmigu postu, kad wina spehks ir atraisits. Bet nerunajeet par juhras postidamo dabu; lai besruhpigais grehzneeks drihsak padoma par sawas pascha dsihwes postidamo spehju. Juhs, kas dsihwojeet grehkâ un netiklibâ — zik daudsi zaur jums naw gahjuschi bojâ! Zik zilweku, kuri dewas dsihwes zelojumâ un zereja winu labi pabeigt, atsitàs pret klintim un sadausijàs **zaur jums**! Netihrs wahrds, netikla dseesma, launa darbs un pa jokam peekrahpschana bij winu bojâ eeschanas zehlons. Apsina war papildinat wisus sihkumus. Aha! neweens newar sazit Deewam: „Waj tad es esmu kà juhra, waj kà leela juhras siws?" zitadi winsch war drihs isdsirdet atbildi: „Neweena haisws naw aprijuse tik daudz, kà dsehrajs sawas glahses, balmutis sawà uspuhtibâ un netiklais sawas kahribas." Es esmu spehjigs raudat pee domam, ka daudz launuma katrs weens no jums wehl war padarit, tadehl ka naw atgreests! Tas Kungs lai pasargà juhs no ta stahwokka, kur juhs tiktu atstahti bes eewehribas, lai westu zitus postà!

Mehs nedrihkstam aismirst, ka **mehs paklausam Deewam masak kà juhra.** Pee daudz krasteem nekas nestahjas juhrai zelâ, kà smilschu kahpas. Un kaut gan wehtras un weesuka laikà juhra trako, tomehr sinamà laikà wina atstahj smiltis, lai tur preezigi spehletos behrni. Wina sin sawas robeschas un nepahrkahpj winas. Kad atnahk uspluhdu laiks, tad paklausigee wilni soto us krasteem zeeschâs rindàs un eenem katru lihziti. Wini nenokawè sawu laiku. Kad peenahzis brihdis apstahtees tur, kur wini atrodas, tad uhdeni atpuhschas augstôs uspluhdôs. Tad sahkas atpluhdi, un zik pahrgalwigi ari wilni nebuhtu, wini ateet atpakal pehz Deewa pawehles. Kas gan galu galâ ir wairak nokahrtots kà leelà juhra? Kaut Deews dotu, ka ari mehs schai sinâ taptu juhrai lihdsigi! Zik ahtri paklausa leelà juhra! Sazelas neleels wehjsch, bet wina jau ar wilneem atbild us debesu dwehsmu. Kad saule pahreet sinamu punktu — pawasara un rudens wehji sin sawu laiku; ari leelàs straumes wisôs laikôs neaptur sawu tezeschanu, kuru Deews winàm nolizis. Juhra paklausa tam Kungam, un Winam paklausija ta leelà siws, par kuru mehs lasam, ka: „Tas Kungs runaja us to siwi, un ta iswehma Jonu malâ." Bet kas us mums atteezas, mehs atsakamees paklausit; bet kad muhs atstahj sawà walâ, kahds likums gan tad muhs noturès? Waj ir kaut kas debesîs, waj wirs semes, ko lepnais grehzneeks neeedroschinatos eekahrot? Deews aisspresto zelu us elles postu ar sehtu, grawam un kehdem, bet mehs winus ispostam un lauschamees zauri. Winsch isrok grawu muhsu zelam preekschâ, bet mehs lezam tai pahri. Winsch usmet kalnu us muhsu zela, bet mehs itkà ar stirnas kahjam, lehkajam pa lepnibas augstajàm weetàm. Zilweks ees pret wehju un uspluhdeem sawà apnehmeenâ pasust. Ak juhra, juhra! Tu neesi nekas zits,

kà behrns ſawam tehwam, ſalihdſinot tewi ar zilweka beſdeewigo un launo firdi! Slikts un neuſtizams ir tadehł tas peerahdijums, kad zilweks ſaka: „Waj tad es eſmu kà juhra, waj kà leela juhras ſiws, ka Tu ap mani noleez wakti?“ Iſrahdas tatſchu, ka ir wajadſigs muhs uſraudſit. Mums ir wajadſiga aprobeſchoſchana. Mums ir wajadſiga apſardſiba. Mums ſchkehrſchli ir pat wairak wajadſigaki kà juhrai, waj leelai juhras ſiwij. Mums ir wajadſiga Roka, kas muhs padaritu lehnus, un Deewa ſchehlaſtiba, kas muhs walditu, lai mehs tiktu atſargati no nahwiga grehka.

Beidſot es gribetu peeſihmet, ka wiſs, par ko laudis ſuhdſas, teek wineem ſuhtits aiſ mihleſtibas pret wineem. Wini ſaka: „Waj tad es eſmu kà juhra, waj kà leela juhras ſiws, ka Tu ap mani noleez wakti?“ Bet ja wini ſinatu pateeſibu, tad wini Deewu ſwehtitu no wiſas ſirds par Wina ſtingro uſraudſibu.

Pirmam kahrtam, Deews, aprobeſchodams daſchus no mums, paſargaja muhs no paſchiſpoſtiſchanàs. Ja tas Kungs nebuhtu muhs turejis Sawâ weeglâ apzeetinajumâ, mehs atraſtos zeetumâ, waj warbuht kapâ un warbuht ellê! Kas ſin, kas no mums buhtu warejis iſnahkt? Wezais ſkots ſazija Roland Hillam to, kas, eſmu pahrleezinats, buhtu taiſniba atteezotees ari uſ mani. Winſch luhkojas Hillam ſejâ tik zaurſpeedoſchi un tik beeſchi, ka Hills beidſot waizaja: „Ko juhs tik daudſ ſkatatees man ſejâ?“ „Es domaju,“ ſazija ſkots, „ka, ja juhs zaur Deewa ſchehlaſtibu nebuhtu atgreeſts, juhs buhtu breeſmigs grehzneeks.“ Un es eſmu pahrleezinats, tas pats buhtu ar mani notizees. Nekas „pa puſei“ neapmeerinatu mani. Es pilnigi ſapihtos ſawâs ſaitês un paliktu par leelako wehrgu. Waj tas pats naw pateeſiba ari pee daſcheem no jums? Zik beeſchi tas Kungs uſlika uſ mums Sawu roku, lai atturetu muhs no bihſtama ſoła! Ja muhs aptureja muhſu jaunibâ un mehs tikam tad peeweſti Jeſum, tad tas bija ſchehlaſtibas darbs no Deewa puſes. Ja mehs faſtapam ſchkehrſchłus ſawâ grehku peeaugſchanas laikâ un beidſot bijam ſpeeſti nolozitees preekſch ta Kunga prahta, tad ari ta bija Wina leelà ſchehlaſtiba. Atſtahti ſawâ wałâ, mehs buhtu iſwehlejuſchees ſawu paſchu poſtu. Waj juhs nedomajeet, ka, eewehrodams juhs un dodams jums ſmalkjuhtigu apſinu, kà ari beeſchi juhs pamahzidams, Deews zaur to peerahda Sawu leelo mihleſtibu uſ jums. Beſ ſchaubam, kahds par jums ir luhdſis Deewu. Łuhk, ſcheit ir mahte. Es domaju, ka wina nenems łaunâ, kad es paſaziſchu, ko wina darija pagahjuſcho otrdeen, kad ſehdeja baſnizas blakus telpâs, manâ iſtabâ. Wina man atneſa maſu pazinu, kurâ atradas 500 rbł. un atdewa winus preekſch Britijas un Ahrſemju Juhrneeku Beedribas. Winai ir dehls, no kura wina naw neka dſirdejuſe gadeem ilgi. Winſch aiſgahja juhrâ un wina newar winu atraſt, waj uſſinat, kur winſch atrodas. Bet wina zer, ka kahds ſchis beedribas miſionars warbuht ſatiks winu kautkur un peewedìs winu Peſtitajam. Wina luhdſ Deewu, lai tà notiktu, un atnes tadehł par dahwanu ſcho leelo ſummu preekſch ſchis beedribas miſionaru uſtureſchanas, zeredama, ka wina buhs par ſwehtibu winas dehlam. Jr ari juhrneeki, pee kureem parahdas Deewa mihleſtiba, pawadita no mahtes luhgſchanam! Ak, draugs, tas Kungs neleegtu jums grehkot, ja Winam nebuhtu nodoms juhs ſwehtit. Juhſu faſiſtà kahja leezina jums par to, lai atturetu juhs no pardaudſ tahłas ſkreeſchanas grehkâ. Dſeltenais drudſis tika jums uſſuhtits, lai atdſiſinatu juhſu grehku drudſi. Juhs paſaudejat ſawu kugi, lai pats tiktu glahbts no bojâ eeſchanas un nahwes. Wiſi ſchee nelaimes gadijumi bij mihleſtibas ſihmes pret jums. Tas Kungs newehlejas juhſu poſtu un nelaida juhs tik tahlu. Winſch grib juhs glahbt, un tadehł juhs eſat weens no Wina iſredſeteem. Kriſtus juhs ir atpirzis ar Sawàm aſinim un Wina nodoms ir padarit juhs par Sawu ihpaſchumu. Ja juhs neeeſat pee Wina ar lehnu wehſminu, Winſch juhs atwedìs ar wehtru waj ſanems juhs ar auku. **Padodatees jel Wina mihleſtibas wilkſchanai.** Ja juhs buhſeet kà neeejahts ſirgs, waj kà ſirgehſelis, kam naw prahta, tad Winſch juhs padarìs paklauſigus un iſdariſees ar jums ar lauſchnu un eemauktu palihdſibu. Bet buhtu daudſ labak, ja juhs tiktu walditi no mihleſtibas.

Es domaju, ka redſu ſihmes no ta, ka juhs iſwehlatees mihleſtibu uſ To, pret kuru juhs ſpardijaties. Tas Kungs darbojas, lai wilktu juhs pee Sewis, un pee Wina jums janahk. Paſuduſchais dehls*) tika pahrdſihts mahjâs zaur łaunu laiku. Ja wina tehwam buhtu dała bijuſe pee tahda laika radiſchanas, winſch neko nebuhtu warejis darit labaku, kà uſſuhtit tahdu. Wina tukſchais wehders un zuhku bariba pahrweda winu mahjâs. Tahlàs ſemes eedſihwotaju nelabwehliba ſpeeda winu ſteigtees atpakał pee ſawa tehwa. Gruhtibas, truhkums un ſlimiba juhſu dſihwê noſihmeja to paſchu: tam wiſam bij jaatwed juhs atpakał, un Deews to leetoja ta mehrka labad; un tadehł, buhs reiſ deena, kad juhs ſaziſeet: „Es pateizos Deewam par to leelo wilni, kurſch mani iſmeta uſ dſihwo ſemes. Es ſlaweju Deewu par wehtru, kura apraka pluhdôs manu ihpaſchumu, bet iſglahba manu dwehſeli.“

Wehl weenu leetu, un es beigſchu. **Deews weenmehr neapeeſees ar jums tik ſtingri.** Warbuht ſchaî paſchâ naktî Winſch teiks uſ jums pehdejo zeeto wahrdu. Bet waj juhs padoſatees maigakeem lihdſekłeem? Łaudis runà, ka uſ nemeerigeem wiłneem iſleeta ekła padara winus rahmus: Deewa Sw. Gars war eeſuhtit muhſchigu meeru juhſu nemeerigajâ dwehſelê. Wehji un wiłni uſ Galilejas juhras — wiſi apkluſa

*) Luk. 15.

weenâ azumirklî. Kâ? Kapehz? Nu tapehz ka, kad atnahza Jesus, staigadams pa wilneem, Winsch sazija trakodameem elementeem: Juhra, „klusu, meerâ!" Wilni noleezàs kà isskulti suni, apklusdami pee Wina kahjam, kaut gan eepreeksch wini ruhza kà lauwas. Winsch sazija wehjeem: „Meerâ!" Un wini dwehsa tik lehni, kà elpo behrna luhpas. Jesus ari tagad ir scheit. Tas, kas mira us Golgatas kalna, luhkojas us mums: tizeet Winam. Winsch pazel sawas zaururbtàs rokas un sauz: „Greeschatees (luhkojatees — angļu tulk.) pee Manis, tad juhs tapseet pestiti." Waj juhs negribeet luhkotees us Winu? Ak, kaut Wina schehlastiba peespeestu juhs tuhlin sazit: „Winsch preeksch manis ir wiss eeksch wisa!" Jesus mihleja juhru, kad Winsch bija wirs semes, un Winsch neaismirst tos, kuri peld pa winas wehtraineem wilneem.

Nahzeet jel juhs, juhras dehli, un ejeet pakal Jesum! Sche ir teksts preeksch juhsu dwehseles glahbschanas: „Tik loti Deews pasauli mihlejis, ka Winsch Sawu weenpeedsimuschu Dehlu dewis, ka wiseem teem, kas us Winu tiz, nebuhs pasust, bet dabut muhschigu dsihwoschanu." Peenemeet Pestitaju; un ja ari juhs buhtu kà juhra, waj kà leela juhras siws, juhs wairs nesuhdsesatees, ka tas Kungs juhs usrauga, bet juhs preezasatees par pilnigu swabadibu eeksch Kristus, ka warat dsihwot preeksch Deewa ta Kunga un atrastees eeksch Wina.

Tà tad, paklausеet to Kungu, kursch saka: „Nahzeet schurp pee Manis wisi, kas esat behdigi un gruhtsirdigi, Es juhs gribu atweeglinat; nemeet us sewis Manu juhgu un mahzatees no manis, jo es esmu lehnprahtigs un no sirds pasemigs: tad juhs atradisеet atweegloschanu sawàm dwehselem; jo Mans juhgs ir laipnigs, un Mana nasta ir weegla." (Mat. 11:28—30).

Pamoschanàs un swehtischanàs.

Teologijas daktera A. R. Toreja:

Swehtà Gara Persona un Darbs,

atklahts Rakstôs un personigâ peedsihwojumâ.

(6. Turpinajums).

2. Deewa Gars.

Par Swehto Garu Bibelê teek beeschi runats, kà par Deewa Garu. Par peemehru, mehs lasam 1. Kor. 3:16: „Waj nesinat, ka juhs esat Deewa nams, un ka Deewa Gars eeksch jums mahjo?" Schaî wahrdâ ir eeslehgtas gluschi tàs paschas domas, kà pirmajâ no mums jau apluhkotâ, tikai ar to papildinajumu, ka Wina Deewischka iszelschanàs, daba un wara ir scheit spehzigaki. Winsch naw wairs weenkahrschi „wehjsch", kà mehs to augschâ redsejam, bet „Deewa Wehjsch".

3. Jehowas Gars.

Ar schahdu wahrdu teek nosaukts Swehtais Gars Esajas 11:2: „Un us Wina dusès ta Kunga Gars (Ebreju originalâ: Jehowas Gars). Schi wahrda nosihme ir ta pate kà eepreekschejam wahrdam, ar to starpibu, ka Deews te teek domats kà Israela deribas Deews. Jehowas Gars top tà nosaukts sakarâ ar to nosihmi, kura teek dota scheit Deewa nosaukumam; un saprotams, Bibele, sekodama sawai besskuhdainai noteiktibai, kura katrreis redsama eeksch ta, kà wina leeto daschados Deewa nosaukumus, — runà schaî nosihmê par Garu, kà par Jehowas Garu, un ne weenkahrschi par Deewa Garu.

4. Ta Kunga Jehowas Gars.

Swehtais Gars teek nosaukts par ta Kunga Jehowas Garu Esajas 61:1—3: „Ta Kunga Gars (ebr. ta Kunga Jehowas Gars) ir us manis, jo tas Kungs (ebr. Jehowa) mani swaidijis nabageem sludinat preeka wehsti, mani suhtijis sagraustas sirdis dseedinat, zeetuma laudim sludinat atswabinaschanu un saistiteem pilnigu atraisischanu" u. t. t. Par Swehto Garu scheit teek runats ne tikai kà par Jehowas Garu, bet kà par ta Kunga Jehowas Garu, tapehz ka Pats Deews scheit teek nosaukts neween par Jehowu, Israela deribas Deewu, bet par Jehowu Israela Kungu, kà ari par Deewu, kursch slehdz deribu.

5. Dsihwà Deewa Gars.

Swehtais Gars teek nosaukts par dsihwà Deewa Garu 2. Korint. 3:3: „Juhs esat sinami, ka esat Kristus grahmata, sataisita zaur muhsu amatu, rakstita ne ar tinti, bet ar ta dsihwà Deewa Garu, ne us akmeņu galdeem, bet us sirds meesigeem galdeem." Kahda nosihme ir schim wahrdam? Tas isskaidrojas pee schìs weetas zaurluhkoschanas. Apustulis Pawils rahda starpibu starp Deewa Wahrdeem, kuri ir rakstiti ar tinti us pergamenta un Deewa Wahrdeem, usrakstiteem us „sirds meesigeem galdeem." Zaur Swehto Garu, kursch schì sakara dehl ari nosaukts par „dsihwà Deewa Garu" tadehl, ka Winsch dara Deewu par dsihwu pateesibu muhsu personigâ peedsihwojumâ, prahta sajehgas weetâ. Daudsi tiz us Deewu, un winu saprascchana par Deewu ir gluschi pareisa, bet ar scho wisu Deews preeksch wineem ir tikai teologiska prahtneezibas eedoma. Swehta Gara darbs ir, padarit mums Deewu neismehrojami leelaku, nekà par teologisku jehgumu, zik pareiss winsch ari nebuhtu: Winsch ir Dsihwà Deewa Gars, un tas ir Wina darbs — padarit preeksch mums Deewu par dsihwu Buhtni, kuru mehs pasihstam, ar kuru mehs personigi pasihstami, par Buhtni, kura ir pateesaka preeksch mums nekà pats tuwakais draugs. Waj jums ir pateesais Deews? Juhs warat winu dabut. Swehtais Gars ir Dsihwà Deewa Gars, un Winsch ir spehjigs un gataws dot mums Dsihwo Deewu, padarit Deewu par pateesibu muhsu personigôs peedsihwojumôs. Daudseem ir tahds Deews, kursch kahdreis ir dsihwojis un darbojees un runajis, Deews, kursch dsihwoja un darbojàs pee pasaules radischanas, kursch, warbuht, dsihwoja un darbojàs Mosus

deenâs, un Elijas, un Jesus Kristus, un apustuku deenâs, bet kursch wairs nedsihwo un nedarbojas. Un ja Winsch tomehr wehl eksistè, Winsch itkà attahlinajees no jeb kahdas aktiwas peedalischanàs dabâ waj zilweku wehsturê. Winsch radija pasauli, dewa winai likumus un spehkus un tagad winai atlauj turpinat sawu gaitu paschai par sewi. Winsch radija zilweku, apdahwinaja winu ar wisadàm spehjam, bet tagad atstahja winu — radit pascham sawu likteni. Wini war eet wehl tahlak: war tizet us Deewu, kursch runaja ar Mosu, ar Dawidu un Esaju, ar Jesu un apustuleem, bet kursch wairs nerunà. Mehs waram lasit Bibelê, ka Winsch runaja ar scheem daschadeem zilwekeem, bet lai Winsch runatu ar mums, to mehs newaram gaidit. Turpreti Swehtà Gara, dsihwà Deewa Gara darbiba pastahw eeksch tam, lai dotu mums atsiht Deewu, kursch dsihwo, runà un darbojas wehl schodeen, Deewu, kursch gataws nahkt mums tik pat tuwu kà Abraamam, Mosum waj Esajam, waj apustuleem, waj pascham Jesum. Ne tà, itkà Winsch gribetu dot kahdas jaunas atklahschanas, jo Winsch eewadija apustulus wisâ pateesibas atsihschanâ (Jahn. 16:13), bet, lai gan Bibelê ir dota pilniga Deewa pateesibas atklahschana, Deews tatschu wehl dsihwo ari schodeen un wehlas runat ar mums tikpat teeschi, kà Winsch runaja ar Saweem isredseteem tahdôs laikôs. Laimigs ir tas zilweks, kursch pasihst Swehto Garu, kà Dsihwà Deewa Garu, tà ka winam ir ihsts Deews, Deews, kursch dsihwo wehl schodeen, Deews, us kura waldischanu un palihdsibu winsch war palaistees, ar kuru winsch preezajas, Deews, kuru winsch war peesaukt luhgschanâ, un kursch winam atbildès.

6. Kristus Gars.

Rom. 8:9: „Bet juhs nedsihwojeet pehz meesas, bet pehz Gara, ja tikai Deewa Gars eeksch jums miht; bet ja kam Kristus Gara naw, tas winam nepeeder."

Swehtais Gars teek nosaukts par Kristus Garu Schi isteiksme scheit nenosihmè garu, lihdsigu Kristum. Winas nosihme ir neismehrojami plaschaka: tas ir tas, us ko pamatojas Kristum lihdsigais Gars; tas ir Swehta Gara wahrds.

Kapehz Swehtais Gars teek nosaukts par Kristus Garu? Wairak eemeslu dehl.

1) Winsch ir Kristus dahwana.

Swehtais Gars ir ne tikai ta Tehwa, bet ari ta Dehla dahwana. Mehs lasam Jahna 20:22, ka Jesus „puhta us teem un saka: nemeet Swehto Garu." Swehtais Gars tapehz ir Kristus dwascha, tàpat kà ari Deewa ta Tehwa dwascha Kristus mums dala lihds Swehto Garu.

Jahna 14:15 un sekoschâs pantinâs Jesus mums mahza, ka par atbildi us Wina luhgschanu Tehws dod mums Swehto Garu. Ap. Darbôs 2:33 mehs lasam, ka Jesus pee Deewa labàs rokas paaugstinats un no ta Tehwa dabujis ta Swehta Gara apsolischanu" u. t. t., islehjis us tizigeem, t. i. ka Jesus usbrauzis pee Tehwa labàs rokas, par Sawas luhgschanas atbildi dabù no Tehwa Swehto Garu un pehz tam islej us Draudsi to, ko Winsch dabuja no Tehwa. Mat. 3:2 mehs lasam, ka Jesus ir tas, kas kristi ar Swehto Garu. Jahna 7:37—39, Jesus aizina wisus, kam slahpst, nahkt pee Wina un dsert, un no tuwakàm pantinam redsams, ka uhdens, kuru Winsch dod ir Swehtais Gars, kursch eeksch teem, kas winu dabù, top par dsihwibas un spehka awotu. Pagodinatais Kristus dod Swehto Garu draudsei. 4. nod. Jahna ew. 10. pantinâ, Jesus pasludina, ka Winsch ir tas Weenigais, kursch dod dsihwo uhdeni, Swehto Garu. Wisâs schinîs weetâs Kristus parahdas, ka Winsch ir Weenigais, kursch dod Swehto Garu, tapehz Swehtais Gars nosaukts par „Kristus Garu."

2) Ir wehl dsilaks eemesls, kapehz Swehtais Gars nosaukts par „Kristus Garu": tapehz, ka Wina usdewums ir atklaht mums Jesu. Jahna 16:14 mehs lasam: Winsch (t. i. Swehtais Gars) mani pagodinàs, jo no Manis Winsch nems un jums to pasludinàs." Lihdsigâ kahrtâ ari Jahna 15:26 rakstits: „Bet kad tas Epr.ezinatajs nahks, ko Es jums suhtischu no ta Tehwa, tas leezibu dos par Mani." Leezinat par Kristu un atklaht Jesu Kristu zilwekeem — tas ir Swehta Gara darbs. Un kà Kristus atklahjejs Winsch nosaukts par „Kristus Garu.

3) Bet ir wehl weens wisdsilakais eemesls, kapehz Swehtais Gars nosaukts par „Kristus Garu": proti tadehl, ka Wina darbs ir: radit eeksch mums dsihwu Kristus klahtbuhtni. Ewes. 3:16. 17. Apustulis Pawils luhds to Tehwu, lai Winsch dotu tizigajeem pehz Sawas bagatas schehlastibas, stipri nodibinatees zaur Wina Garu eekschejâ zilwekâ, lai Kristus waretu eemahjot winu sirdîs zaur tizibu. Gluschi tàpat, kà Swehtais Gars burtiski un fisiski isweidoja Jesu Kristu eeksch Jumprawas Marijas (Luk. 1:35) tà garigi, bet ne masak ihsti Winsch tagad isweido Jesu Kristu tizigajo sirdîs. Jahna 14:16, 18. Jesus saka saweem mahzekleem, ka, kad atnahks pee wineem tas Epreezinatajs, Swehtais Gars, Winsch Pats ari atnahks, t. i. isnahkums no Swehta Gara eemahjoschanas winu sirdîs, buhs ari Pascha Jesus Kristus atnahkschana. Katra tizigà teesibas ir — eemantot dsihwo, zaur Swehta Gara spehku radito Kristu sawâ sirdî, un tapehz Swehtais Gars, kursch schahdâ kahrtâ rada sirdî Kristu, teek nosaukts par Kristus Garu. Zik tas ir brihnischki! Zik warena nosihme ir schim wahrdam! Eedsiwinasimees winâ lihds sapratisim beidsot winu zik ween eespehjams, un lihds mehs sahksim preezatees wina godibâ.

(Turpmak wehl).

Pirmo kristigo seegelis.

Pehz Gotfrida Arnolda:

Kahdi bija pirmee kristigaji?

Tulk. Schenija.

(7. Turpinajums).

Ja, **mihlestiba** ir bauflibas peepildischana.

„Un mihlestiba," tà raksta basnizas tehwi, „nepraſa ilgi, kas tai jadara, ko ta drihkſt un kahds buhs iſnahkums. Mihlestiba neapſpreesch un nepahrleek ilgi un tai neruhp paſaule. Mihlestiba nemeerina ſewis ar neeeſpehjamibu un nemeklè iſejas zeļus gruhtibâs. Mihlestiba padara, ka firds aiſ ilgam deg dedſibâ, un ſchi pati dedſiba iſlauſch ſew wehl lihdſ ſchim neeemihtas tekas. — Ja mihlestiba uſ Deewu un zilwekeem iſpluhſt iſ ſchkihſtas firds, tad ta weegli uſwar eenaidneeku, tai ir wiſa labuma pahrpilniba, ta atſakas no paſaules preekeem un padara ar preeku to, kas zilwezigai wahjibai iſrahdas par gruhtu un neeeſpehjamu. Pateeſigi mihl tik tas, kas beſ baiļu un nenoſkumis iſpilda brihwprahtigi un ne ar peeſpeeſchanu Deewa bauſchļus."

„Tizigam," tà wini ſazija tahļak, „naw nekas par neeeſpehjamu, tam, kas mihlè, naw nekas par gruhtu, lehnprahtigam naw nekas par nepaneſamu un paſemigajam naw nekas par augſtu nedſ par ſemu; jo Schehlaſtiba palihdſ wineem, un wehleſchanàs paklauſit, padara wiſu weeglu."

„Muhſu Deews ir Namatehws," tà raksta kahds zits no ſcheem apſchehloteem rakſtitajeem, „Kas walda par wiſu namu. Kalpeem Winſch iſdod likumu, kas teem ir derigs; ſwabadeem un teem, kuri ir tapuſchi taiſnoti zaur tizibu, Winſch dod ari peemehrigus bauſchļus; bet behrneem Winſch atklahj paſchu mantojumu. Eeſahzeji dara labu weenigi bauſchļu dehļ, bet pilnigs labums nahk no mihlestibas; jo wini dara labu neween tadehļ, ka tas ir pawehlets, bet teem ta Kunga pawehles ir ari mihļas. Tà tad tahds ir daudſ tahlaku tapis, kuram netikween ļà ir pawehlets negrehkot, bet kam leelakais preeks ari ir buht beſ grehka."

Augustins ſaka tik jauki un dſiļi iſjuſti: „Zik ilgi es kawejos noleekt ſawu galwu ſem Tawa mihligà juhga un ſawus plezus ſem Tawas weeglàs naſtas, ak Jeſu Kristu, mans Palihgs, mans grehku Deldetajs! Un zik labi man tapa uſ reiſi, kad es wareju iſtikt beſ nihzigeem preekeem un no firds atſtaht to, ko es agraki biju baidijees atſtaht. Jo Tu biji Tas, Kas iſmeti to wiſu iſ manis, Tu, mans ihſtenais un zehlakais Jaukums un Daiļums; Tu iſmeti to, Tu eenehmi manu ſirdi, Tu, kas eſi mihļaks par wiſeem preekeem, Tu, kas eſi gaiſchaks par jebkuru gaiſmu, Tu, kas eſi augſtaks par katru warenibu, tatſchu ne teem, kuri paſchi tura ſewi par wareneem. Tagad mana dwehſele bij ſwabada no mozoſchàm ruhpem dſihtees pehz peekriſchanas un goda, raknatees un walſtitees pa beſmehrigo kahribu paſauli, un es runaju uſtizigi ar Tewi, mans Gods, mana Bagatiba, mana Peſtiſchana, mans Kungs un Deews!"

Mihlestiba rada pretmihlestibu; tas ir zeeſchi paſtahwoſchs likums garigajâ walſti. Tadehļ buhtu gluſchi nedabiſki, nemihlet To, kas muhs papreekſchu ir mihlejis. „Pateeſi," apleezina kahds no pirmeem kristigeem, „tu eſi beſprahtiga, ak dwehſele, ja tu To, kas tew ar tik leelu mihlestibu ir tuwojees, un apſola Tew uſ preekſchu wehl jo krahſchnaku godibu, ja tu To, waj nu nemaſ nemihli, jeb mihli Winu tikai rembeni."

Kahdai ſeewai, kura bij atkrituſi no pirmàs mihlestibas, waizaja ſchis pats kristigais ar ſahpju pilnu pahrmetumu: „Ko ſmahdejamu tu eſi atraduſi pee Jeſus, ka tu tagad tà dſihwo?" un ſchis waizajeens aiſkuſtinaja mineto ſeewu tik gauſchi, ka wina tika atkal mantota un atgreeſta pee ta Kunga. „Protams", peeſihmè kahds zits, „naw zita ſpehzigaka lihdſekļa, lai pamodinatu kahdâ mihlestibu, kà ſchis: tuwotees winam ar mihlestibu, un ta firds ir pateeſi pahrak zeeta, kas negrib pretî nahkdamai mihlestibai atbildet ar mihlestibu ari no ſawas puſes."

Bet pirmee kristigee ſinaja ari to, ka, lai waretu palikt pateeſâ, paſtahwigâ mihlestibâ uſ Deewu, peenahkas buht nemitigi nomodâ par ſawu ſirdi un palikt neatlaidigâs luhgſchanâs un zihniſchanâs.

Ari to pirmee kristigee ſaprata gaiſchi, ka ſchahda pilniga mihlestiba uſ Deewu nezeeſch nekahdâ ſinâ ſawâ ſirdî blakus mihlestibu uſ raditàm un paſauligàm leetam. Jahnis jau ari ſaka: „Kas paſauli mihlè, eekſch ta naw ta Tehwa mihlestiba."

„Ikkatrai dwehſelei," raksta Krisoſtoms, „kura ir tà ſakot, Kristus bruhte, wajaga ſawu Deewu tà mihlet, ka winai naw nekas zits paſaulê mihļaks, jeb ari tik pat mihļſch kà Deews!"

Bet par ihſtas mihlestibas ſihmi tureja bauſchļu zeeniſchanu. „Ja juhs Mani mihlejat, tad turat Manus bauſchļus," ſaka muhſu Kungs Jeſus.

Hironims raksta: „Pateeſai mihlestibai ir leels ſpehks, un kas bauda pilnigu mihlestibu, tas peeſawinas ari wiſu ſawa mihļotaja prahtu; naw ari nekas waronigaks par mihlestibu. Tà tad, ja mehs Kristu no firds mihlam un ſinam, ka Winſch muhs ir atpeſtijis zaur ſawàm aſinim, tad mehs nedrihkſtam wairs neko zitu wehletees un darit, kà to, ko Winſch no mums praſa."

Ihſi ſakot, ihſtenà Deewiſchkas mihlestibas darbiba ir ta, kas ſkubina dwehſeli, wiſàs leetâs patikt Deewam.

Kad kahds deewbijigs kristigais, wahrdâ Pambos, redſeja reiſ, kà kahda aktriſe ar wisleelako ruhpibu greſnojàs, tad winſch eeſahka ruhgti raudat. Jautats pehz raudaſchanas eemeſla, winſch atbildeja: „Ak, es raudu

gan ari par ſchìs nabaga ſeeweetes poſta ſtahwokli, bet jo wairak raudu par to, ka es neeſmu nekad tik leelu tſchaklibu iſleetojis, lai patiktu ſawam Deewam, tà kà ſchi ſeeweete to dara, lai wina patiktu ļauneem ļaudim."

Hilarijs peeſihmè: „Deews nepraſa no mums mihleſtibu tapehz, it kà Winſch bauditu no muhſu mihleſtibas kahdu labumu, bet gan, lai ſchi mihleſtiba nahktu mums paſcheem par labu. Jo Deews praſa no mums mihleſtibu un paklauſibu tadehļ, lai mehs ļkuhtu Wina ſchehlaſtibas zeenigi.

Kahds zits baſnizas tehws raksta: „Wiſi tee, kuri nemihl Deewu, ir atſweſchinati no Wina un ir pretkristi. Un kaut ari wini apmeklè kristigas ſapulzes, tomehr tee naw Deewa behrni. Zilweks war ſauktees Kristus wahrdâ un tomehr buht beſdeewis. Bet kam ir mihleſtiba ſirdî, tas newar buht ļauns."

Tà paleek muhſchiga taiſniba ſekoſcham iſteizeenam: „Kas paleek mihleſtibâ, tam neteek grehki peelihdſinati."

Ar kahdu pirmajo ſwehtigo laiku apſchehlotu mahzekli lai luhdſamees:

„Dod man, Kungs, tahdu ſirdi, kura nemihl neko zitu, kà tik Tewi un to, kas Tewis dehļ ir mihlejams; dahwini man ſirdi, kuras dſihwiba ir Kriſtus, kurai paſtahwigi Winſch preekſch azim ſtahw un kas ſtaigà ar Winu ween; dodi man dwehſeli, kas ir ſawa bruhtganà ruhpibas un laipnibas pilnam zeeniga!"

(Turpmak wehl).

Bijuſchà materialiſta, adwokata Filipa Moro:

Paſaule un winas deews.

(3. Turpinajums.)

Septità nodaļa.

Gaiſchibas engeļa weidâ. (2. Kor. 11:14).

Kad Adams un Ewa peenehma no Satana preekſchâ likto mahzibu (1. Moſ. 3:5), tad pehdejais tapa par zilweka wirſneeku wina garigâs un religioſâs leetâs. Satana eeſpaids ſchai ſinâ no ta laika naw mitejees; un wehl ſchodeen winſch wada wiſus tos Adama pehznahzejus, kuri naw peedſimuſchi no pehdigà Adama.*)

Peeraduſchi ſaweenot ſchìs paſaules Waldneeku, galwenâ kahrtâ, ar netiklibu, netikumu un noſeegumu, kam wiſam nododas ſemakà ļauſchu ſchkira, mehs iſlaiſcham tahdâ ſinâ iſ azim Satana rakſtura otru puſi un neſaprotam wina noluhku pateeſo dabu, atteezotees uſ wina pawalſtneekeem. Mehs ſew praſam, waj welns tahdâ weidâ, kahdâ winſch wiſpahrigi ſtahdas ſewi preekſchâ kriſtigajeem, waretu dabut ſew waru par zilwezi? Swehtee Raksti runà par welnu, kà par augſtaku radijumu; winſch pahrſpehj ar ſawu godu pat leelo engeli (Juhd. 9.) un parahdas kà **fewiſchks radijums**. Schis fakts ir ſwarigaks preekſch dſihwes noteikumu, zilwezes wehſtures, zilweka dabas pretrunu un noſlehpumu iſſkaidroſchanas, nekà efirs preekſch gaiſmas un elektribas parahdiſchanàs iſſkaidroſchanas.

Pahrleeziba par ſchahdas garigas perſonibas eſamibu ir pilnigi prahtiga; neprahtiga ir ſchi fakta noleegſchana Wislabakais iſſkaidrojums, kas muhs apmeerina, ſihmejotees uſ augſchâ mineteem dſihwes noteikumeem, winas pretrunam un noſlehpumeem, ir mums dots 1. Moſ. gr. treſchâ nodalâ.

Sapratuſchi ta radijuma teeſcho rakſturu, ar kuru muhſu pirmee wezaki ſtahjas ſakarâ, mehs newaram iſſkaidrot wisleelako problemu, kurſch uſtrauz zilweka dwehſeli. Pirmais zilweks, iſleetojot wehleſchanas teeſibas, padewa Satanam wiſus ſawus pehznahzejus. Pehdigais zentas un turpinà zenſtees, peegreeſt ļaudis ne pee ſemeem mehrkeem, — **winſch welk winus augſtak;** winſch palihdſ wineem ſaſneegt wislabakos reſultatus (panahkumus). Wina panahkumi ſchinî leetâ peerahda wina leelo gudribu un ſpehku. Bet tas, ka winſch neſaſneedſ wehl labaku mehrki ir kà peerahdijums tam faktam, ka winſch ne gudribâ, ne ſpehkâ newar lihdſinatees Deewam. Schis fakts taî paſchâ laikà peerahda, zik Deews ir **nepeezeeſchams** preekſch dſihwes un zilweka labklahſchanàs. Tahda ir pirmà mahziba katrai atſewiſchkai perſonai.

Satans, beſ ſchaubam, pilnigi zereja uſ ſawa plana iſdoſchanos un uſ ſawu mahzeſchanu eeweſt ſcho jaunradito zilwezi paſchpeetizibas un paſchapmeerinaſchanas noteikumôs. Uſ ſchì pamata mehs eſam pahrleezinati, ka Satans ir apbehdinats un peewihlees ſawâs zeribâs, eeraugot wiſur ſamaitaſchanu, netikumus un nepilnibas, winſch ir nemeerâ ar ſawu pakaļſtaigataju neprahtibu un iſwirtibu, kuri labak iſwehlas „augſtaku idealu" un „zehlu zenteenu" weetâ netikumus, noſeedſibu un negodu. Satans Deewu ſaprata neſalihdſinami labak kà mehs, tapehz ka winſch apſinajas, kahda plaſcha darbibas ſwabadiba winam atklahjas, ja winſch peewilktu ļaudis uſ ſawu puſi un dabutu winus ſem ſawas wadibas.

Pee ſawa plana ſaſtahdiſchanas Satans **newareja** paredſet, pirmkahrt, to beſprahtibu, kurâ eekrita nabaga beſſpehzigais radijums, kad bij paſaudejis ſatikſmi ar Deewu, un otrkahrt, to brihniſchkigo iſpirkſchanas darbu, kurſch bija uſſihmets un peepildits zaur beſgaligo Deewa gudribu un Wina neaprobeſchoto mihleſtibu.

Eeſkatatees tatſchu ſchì welna un zilweka kopdarbibas leelà mehginajuma reſultatôs; ſchee reſultati muhſu azu preekſchâ! Wini pateeſi ir leeli un eeſpaidu atſtahjoſchi ſawa augſtà ſkaita un daſchadibu dehļ; tapehz, neſkatotees uſ wiſàm zilweku neiſdewibam, peewiltàm zeribam, kriſchanam, behdigàm, tumſchàm un ſakroplotàm dſihwes parahdibam, kuras newar no mums apſlehptees, mehs eſam ſpeeſti atſiht, ka „ſchis paſaules deews" ir perſona ar leelu gudribu un eewehrojamu attapibu.

Paſaules ehka, neſkatotees uſ Deewa darbeem un zilwekeem, **kuri dſihwo winâ, bet kuri naw zeh-**

*) „Jums buhs peedſimt no augſcheenes." Jeſus. (Jahn. ew. 3:7).

Iuſchees no winas, muhs pahrſteidſ ar ſawu ſareſchgito buhſchanu, ſaweem ſihkumeem, kà ari ar ſawu darbibu daſchadibu. Paſaules ehkas wareniba ir neapſtrihdama; wina pamodina muhſu brihniſchanos, bet, pee wiſa ta, mehs wiſur eewehrojam, ſchis paſaules ſiſtemas daſchadâs dalâs, nenowehrſchamu zenſchanos uſ iſirſchanu, nekahrtibu un ſakriſchanu.

Schi apbrihnojamà ſiſtema eeſlehdſ ſewî paſaules no paſaulem. Mehs dſirdam ſarunas par politiſko paſauli, par modes paſauli, par iſpreezu paſauli, par ſinatnes paſauli, par ſporta paſauli, par finanſu paſauli, par muſikas paſauli, par literaturas paſauli, par dramatiſko paſauli, par ſabeedribas paſauli, par induſtrijas paſauli, par tirdſneezibas paſauli un par garigo paſauli. Wiſi un katrs war apmeerinat ſawu garſchu. Schinî apbrihnojamâ paſaulê eeſlehdſas monarchijas, republikas un deſpotiſkee ſahkumi, likumi, eeradumi, preekſchrakſti, beedribas, ſindikati, treſti, bankas, klubi, brahlibas, augſtakas mahzibas eeſtahdes, teatri, ſkreeſchanàs, ſpehku nami, tirdſneezibas beedribas, labdarigas eeſtahdes, dſertuwes, atklahti nami, alkoholiku patwerſmes, ſlimnizas, ſanatorijas, laboſchanas eeſtahdes, atturibas beedribas, zeetumi, bibliotekas, kapſehtas, wahjprahtigo nami, teeſas, likumdewejas waras, konferenzes, birſcha, intendanzes, apdroſchinaſchanas beedribas, laikrakſti, ſchurnali, automobiki, daſchadas filoſofiſkas ſiſtemas, modes, kults*) wisdaſchadakôs weidôs, fabrikas, dſelſszeki, flotes, armijas, ſprahgſtoſchas weelas, diplomatija, meera konferenzes, hipnotiſms, ſpiritiſms, Kriſtiga Sinatne, Augſtakà Kritika, Jaunà teologija un wisdaſchadako ſiſtemu un nokrahſu tizibas mahzibas. Kà ſchis, tà ari wiſas zitas nemeerigàs, ahtràs un drudſchainàs darbibas parahdiſchanàs, ſakarâ ar organiſazijam un iſgudrojumeem, nes ſkano wahrdu: „Ziwiliſazija". Winas eewehrojamais uſdewums paſtahw uſbrukuma kuſtibâ un zenſchanâs — wiſas ſemes padot zilwekam.**)

Schi ſiſtema war apmeerinat katru zilweku. Wina iſpatihk tikumigam zilwekam, religioſam zilwekam, domajoſcham zilwekam, labam zilwekam, godkahrigam, darbineekam, iſglihtotam zilwekam, ſlinkim un netikumigam zilwekam. Ar weenu wahrdu ſakot, katrs weens no wineem atradis preekſch ſewis kaut ko, **bet ar weenu iſnehmumu.**

Wiſâ paſaules ehkâ neatrodas nekas preekſch Pilnigà Deewa Zilweka. Paſaule winam neka nedewa; Winam nebija weetas weeſnizâ; Winam nebij kur Sawu galwu nolikt; **preekſch Wina neradàs nekas, iſnemot: filite, krufts un kaps.** Starp Winu un ſcho paſauli nebija **neka kopiga**. Tapehz, kad Winam peenahza ſtunda ſazit: „Schi ir juhſu ſtunda un tàs tumſibas ſpehks" (Luk. 22:53), tad, paſaules ziwiliſazijas, paſaules gudribas, paſaules progreſa, paſaules waras un paſaules religijas wadoni un preekſchſtahwi weda Winu eeſpaidu atſtahjoſchâ gahjeenâ „lehgera preekſchâ", un tur Winu peenagloja pee krusta. **„Un tee fehdeja un fargaja Winu turpat."** (Mat. 27:36).

Tà, pazeetigais laſitaj, tu eſi iſlaſijis wiſu augſchâ mineto (warbuht tikai aiſ ſinkahribas, lai ſinatu, kahdâ kahrtâ autors aiſſtahw ſawas deeſgan originalàs domas!); atkauj man tagad tewim likt preekſchâ weenu koti, koti ſwarigu jautajeenu: Ko tu domà „par ſcho paſauli," tu, kas warbuht ſauzees Kruſtâ Sistà wahrdâ? Waj tu eſi pilnigi pahrleezinats, ka tew naw neka kopiga ar to „deewbijigo" baru, kurſch uſluhkoja tanî deenâ (un wehl lihdſ ſchai deenai uſluhko), it kà aiſ gara laika, un, meerigi ſehſchot, Wina nahwes mokas? Zik daudſ tawas zeribas un intreſes ir ſaiſtitas pee ſchi wiltigà laika, kura wirſneeki Winu peeſita kruſtâ? Waj tew ir leela patikſchana pee ſchis paſaules? Kahds buhtu taws **perſonigs** ſaudejums, kad ſchis paſaules kahrtiba weenâ minutê tiktu noſlauzita no ſemes? Waj teeſcham ari tu eſi weenaldſigo ſkatitaju ſtarpâ pee Golgatas?

Tur paſaule ſewi parahdija pateeſâ gaiſmâ. Bet Deewa mihleſtiba peerahdijas beſgaliga un neaprobeſchota.

Bet preekſch jums, kas neſauzatees par „kriſtigajeem", bet kas welti zenſchatees neeewehrot Peenagloto pee krusta, **preekſch jums, kas eſat garam ſchim ſkatam, waj tad Winſch naw nekas?** Pateeſi, Winâ ir **wiſa** muhſu dſihwes noſihme!

Schi pateeſi bij **winu ſtunda** un tumſibas wara. **Wina** ſtunda wehl naw nahkuſi, **bet ſchi ſtunda tuwojas**. Klahteſoſchâ laikâ mehs dſihwojam ſem Satana waldibas; paſaule ir wislabakais zilweku darbs, radits uſ Satana prinzipu pamata; bet atnahks zits laiks (ſchis fakts ir tik pat neapſtrihdams, kà pirmais) kad Jeſus Kriſtus ſanems waldibas waru; mehs dſihwoſim paſaulê, kura buhs eekahrtota un taps pahrwaldita uſ Wina likumu pamata. „Tad nu eſat pazeetigi brahli, lihdſ ta Kunga atnahkſchanai." (Jek. 5:7).

Aſtotà nodaļa.

Neiſdewees plans.

Muhſu paſaule pateeſi ir apbrihnojama parahdiba; wina muhs pahrſteidſ ar ſawu warenibu un ar ſawu zeetfirdibu; wina muhs nowed pee ſchauſmam! Pehz iſſkata, wina ir ſaſtahdita no zilwezigeem elementeem; bet, zik gruhti ir zilwekam nahkt galâ ar ſcho iſwirtuſcho paſauli! Mehs waram daudſ un ilgi pehtit tàs atſewiſchkàs perſonibas, kuras peeder pee ſchis brihnumpaſaules ſaſtahwa, un tomehr mehs nekad neatradiſim iſſkaidrojumu par daſcheem winai peemihtoſcheem wilzeeneem, tik pat kà par winas darbibas weidu, kurſch parahdàs wiſâ organiſazijâ.

Pawirſchi ſkatotees ſchi paſaule itkà ſaſtahw **no** zilwezigeem radijumeem un paſtahw **preekſch** wineem, bet pateeſibâ wina weenaldſigi wed poſtâ wihreeſchu, ſeeweeſchu un behrnu dſihwes, padarot winus par upureem neezigeem eemeſleem. Sabeedribai iſdodas tahdas leetas iſweſchana,

---

*) Kults — deewkalpoſchana.

**) Sakarâ ar augſchâ mineto ſkatees: Deema darbibas parahdiſchanàs paſaulê (14. nod.).

kuru atſewiſchkis ſabeedribas lozekļis buhtu neſpehjigs iſdarit. Sabeedriba pareiſi ir tikuſe ſalihdſinata ar wehrgu kungi, uſ kura nedaudſ laimigi paſaſcheeri dſejojot un lihgſmojoteeſ uſ kuga deka pilnigi aiſmirſt daudſo zeeteju waidus, kuri aiſrodas ſem wineem, kuga apakſchdalâ.

Laudis, kuri bauda ſawa paſaules ſtahwokļa preekſchrozibas, zenſchas pamodinat zilwezê aiſgrahbtibu ſchis leekàs paſaules preekſchâ. Wini zenſchas greeſt kauſchu uſmanibu uſ ſchis paſaules apbrihnojamo eekahrtojumu, uſ winas dahbiham, tàpat arî uſ teem daudſkahrtigeem, eewehrojameem uſlabojumeem, kas winâ laiku pehz laika teek eeweſti. Daudſi ar godbijibu ſemojàs ſchis paſaules preekſchâ, kà preekſch kahda deewa, pateizoteeſ tam, puhlis neapſtingi tiz „zilweka progreſam“.

Kad ſaſtopas laudis, kuri ſchaubas par ſcho mahzibu un kuri redſ, uſ faktu pamata, ka paſaule progreſê ne uſ ko labaku, bet uſ ſlikteku puſi, tad paſaule nekawejoteeſ noſauz winus par „peſimiſteem“, kuri nepelna pat ne maſako eewehribu.

No nowehroteja, tomehr, neteek apſlehpts tas apſtahklis, ka wiſas ſchis warenàs paſaules buhwe, laiku pehz laika irſt uſ wiſàm puſem, teekſchanàs ſajuhtama wiſâs winas ſaſtahwdalâs, atklahjas, par ſchehlumu, harmonijas un koordinazijas) truhkums, pee ka top redſams, ka tikai ar nepeekuhſtoſchas uſmanibas un paſtahwigu iſlabojumu palihdſibu, laudim iſdodas turpinat ſchis paſaules gaitu! Newar noleegt to faktu, ka, neſkatoteeſ uſ wiſadeem lihdſekleem, mehginajumeem, zenſchanam un puhlem, kas teek tehrets pee ſchi darba, ſchis paſaules atſewiſchkas dalas paſtahwigi atſakas no padoſchanàs zilwekam un rada nekahrtibu, kà wina dſihwê, tà ari wina planôs.*

Weenigais eemeſls, kapehz ſpehkeem naw lihdſ ſchim laikam iſdeweeſ iſpoſtit wiſu ſcho darbu, ir tas, ka ſchis zenſchanàs paſtahwigi tika aiſturetas zaur Deewiſchkigu darbibu, kura parahdas ſchinî paſaulê, bet kura naw no winas. Schee aiſturoſchee ſpehki tiks apſkatiti weenâ no nahkoſchàm nodalam; bet nu laſitajam jaeewehro, ka tagad „tas netaiſnibas noſlehpums jau ir ſpehkâ, tikai tam, kas winu lihdſ ſchim aiſkawê, wehl buhs tapt atnemtam noſt,“ un **tad** tikai parahdiſees wiſa launa pilniba „netaiſnà“ perſonâ. (2. Teſ. 2:7. 8.).

Kahda eemeſla dehl tad, neſkatoteeſ uſ wiſàm ſchis ſiſtemas nepilnibam un neiſdewibam, „progreſa“ ewangelijumam ir tik leeli panahkumi pee zilwekeem? Peenemot pateeſibu, kura ir iſteikta Swehtôs Rakſtôs, mums ir ſkaidra un muhs apmeerinoſcha atbilde. Schis peenahkums iſſkaidrojas zaur to, ka ſcho ewangelijumu zilweks peenehma ſawas eſſiſteſchanas ſahkumâ. Peenehmis ſcho mahzibu, zilweks **negribedams** atſihſt ſawas iſwehles neiſdoſchanos. Turpretim, zilweks peekeras ſchai mahzibai ar wiſu mahnizibas ſpehku; winſch zenſchas ſewi pahrleezinat, ka ſchàs iſwehles iſnahkums winu pilnigi apmeerinà. Schis paſaules pateeſais rakſtums un zenſchanàs ir pilnigi peeejami leelakàs dallas gudro kauſchu puhtuem, kà wihreeſcheem, kà ſeewetem; bet wini par melnmi ir padariti alli zaur par daudſ maldigu ſapnoſchanu, peenemdami, ka **Deews, bet ne Satans paſtrmalda ſcho paſauli.** Neſinigee, bet labi domajoſchee laudis nododas ſtiti patihkamai ſapnoſchanai, par peem.: „Tas Kungs ir debeſîs; paſaule wiſs eet labi;“ waj atkal wini ſagaidſi zitu (iſraujot dallu no wiſa), no 8-tàs nodalas Apreeſcheem. 28. panta, ſazidami, ka „wiſas leetas nahk par labu,“ pee kam weegli prahtigais pulks peenem ſchos iſteizeenus par bibeligàm pateeſibam. Mehs atſakamees no tahdahdigàm maldibam tikai tad, kad peenemam pateeſibu, kuma ſkaidri iſſazita Swehtôs Rakſtôs; wiena mums atſlahj, ka Satans, un ne Jehowa, ir ſchis wiltigàs paſaules deews; Satans, un ne Jehowa, walda par ſchis paſaules darboſchanos. Schis iſſkaidrojums dod mums apmeerinoſchu atbildi uſ wiſu to, kas pee kautkahdas zitas hipoteſes liktos kà noſlehpums, kas muhs waretu apmulſinat.

Schis milſigàs paſaules ehkas deews parahda leelu mahkſlu un neparaſtu auglibu pee jaunu lihdſeklu iſgudroſchanas, ar kureem pagaidam iſlabot neſkaitamos truhkumus, kuri ir redſami wiſâs ſchis organiſazijas dalâs. Mehs eewehrojam wina darbibas parahdiſchanos uſ wiſàm puſem: te peeleek puhles pee ſchis leetas padariſchanas, bet tur jau tamlihdſigs uſnehmums gruhſt; neſkatoteeſ uſ wiſàm puhlem, neiſdodas apturet zilwezes kriſchanu; waldibas pahrdſihwo neiſdewibas, rodas waras nepareiſa iſleetoſchana, nowehrojama turigo ſchkiru tikumiſka pagrimſchana, plaſchi iſplatas paſchmihliba un neſchkihſtiba. Satans parahda ſawu darbibu un attapibu, galwenâ kahrtâ, pee to lihdſeklu iſwehleſchanas, ar kuru palihdſibu winſch aiſnem zilweka prahtu, tà winu atraujot no paſaules nihkſchanas zehlonu zaurluhkoſchanas un iſpehtiſchanas, pee kam winſch ruhpigi apſlehpj no laudim ſchis paſaules neiſbehgamo galigu iſpoſtiſchanu.

Preekſch domajoſcheem laudim top ſkaidri ſaprotams, ka **ſchinî ſiſtemâ flehpjas kaut kas neiſlabojams.** Nahwe ir winâ eeſaknojuſees. Winâ parahdas noſeegums, zeetſirdiba un nabadſiba daſchadôs weidôs. Naw neka paſtahwiga. „Kriſchanu, pahrmainu **wiſâs leetâs** es redſu ap ſewi. . .“ Mehs atrodam ſchos breeſmigos poſtidamus ſahkumus wiſâs taîs leetâs, kas ir kaut kahdâ ſakarâ ar zilweku. Bet ſchis paſaules waldoſchais gars, uſſautrinot zilwekus gan ſchà gan tà, prata eeweſt winus maldibâ, apgalwojot „ka wiſs top arween labaks.“ Tahdâ kahrtâ wiſi Adama dehli turpina iſrahdit ſawu no dſimuma uſ dſimumu mantoto eegribu peenemt ſcho wilinoſcho apſolijumu: „Mirt nemirſeet wis, juhs buhſeet kà deewi.“

Zik brihniſchkigi wiſas paſaules leetas un dariſchanas (kuras apgaiſmoti laudis, aiſ paraduma, peeſkaita Wiſuwarenajam Deewam) ir peemehrotas preekſch leelà ſataniſkà mehrka aiſſneegſchanas, proti, preekſch Jeſus Kriſtus Ewangelijuma apſlehpſchanas no

*) Saſkana un weenadiba.

laudim! Zik brihnischkigi wini eedwehsch laudim pahrleezibu, ka Peſtitajs zilwezei naw wajadſigs! Kas waretu iſdomat labaku darbibas weidu, kà to, kurſch paſtahw klahtbuhdamâ laikâ? Labaks lihdſeklis naw atrodams.

Zik noſihmigi ir Apuſtuła wahrdi 2. Korint. 4: 3. 4: „Bet ja muhſu ewangelijums ir apſegts, tad tas ir apſegts eekſch teem, kas paſuhd; eekſch teem ſchàs paſaules deews ir apſtulbojis netizigàs ſirdis, lai teem neſpihd ta godibas pilnà ewangelijuma ſpoſchums no Kriſtus, kas ir Deewa gihmis."

Tas nu ir wiſu leetu ihſtais ſaturs; beſ zita palihdſibas mehs nebuhtu tikuſchi lihdſ ſchahdai leetu ſapraſchanai. Schi atklahſchana wareja nahkt tikai no Deewa. Sinot ſcho pateeſibu, mums naw atwainoſchanàs par muhſu netizibu; mehs nekahrtigâ kahrtâ iſleetojam muhſu prahta ſpehjas, pehtidami ap mums eſoſchos noteikumus, ja ſchis ſpehjas neapſtiprina **Wina** atklahſchanu.

(Turpmak wehl.)

Dſchona Benjena:

Pahrpilniga ſchehlaſtiba preekſch ta leelakà ſtarp grehzineekeem

jeb

ihſs atſtahſts par leelo Deewa ſchehlaſtibu eekſch Kriſtus pee Wina nabaga kalpa Dſchona Benjena.

(6. Turpinajums).

48. Nè, es ſaziju pats pee ſewis, kaut gan eſmu pahrleezinats, ka eſmu tahds neſinigs mukka gabals un ka man truhkſt tàs ſwehtigàs atſihſchanas un gudribas dahwanas, kas ir ziteem zilwekeem, bet es tomehr eedroſchinaſchos ſpreeſt, ka es neeſmu gluſchi beſ tizibas, kaut gan es neſinu, kas ir tiziba; jo man tika rahdits (kà wehlak redſeju) no ſatana, ka teem, kas eeſlehdſ ſewi netizibas ſtahwoklî, naw nekahda meera dwehſelê, un es negribeju eekriſt gluſchi iſmiſumâ.

49. Scho domu dehl es uſ kahdu laiku baidijos atſiht ſawu tizibas truhkumu; bet Deews negribeja peekaut, lai es tà ſamaitatu ſawu dwehſeli; Winſch, preti ſchai manai behdigai un aklai ſpreeſchanai, paſtahwigi radija manî tahdas ſchaubas, ka es newareju palikt apmeerinats, kamehr es nenahku pee droſchas ſinaſchanas, waj man ir tiziba, waj naw. Manâ galwâ paſtahwigi ſchahwas jautajumi: „Nu, bet ja tew pateeſi truhkſt tiziba? Bet kà tu wari teikt, ka tew ir tiziba?" Un beſ tam es redſeju kà droſchu leetu, ka ja man tiziba naw, es teeſcham paſuſtu muhſchigi.

Domas, waj man ir tiziba, waj naw, nedodmanmeera.

50. Tà tad, kaut gan es no ſahkuma zentos atlikt pee malas tizibas jautajeenu, tatſchu ihſâ laikâ, labak apluhkojot to leetu, es biju gataws pahrbaudit ſewi, waj man ir tiziba, waj naw. Bet ak es nabadſinſch, es biju tik neſinigs un mukkis, ka es lihdſ ſchai deenai neſinaju, kà to darit, tikpat kà es neſmu, kà eeſahkt un pabeigt to reto un ſawado mahkſlas gabalu, kuru es nekad neeſmu redſejis waj eewehrojis.

51. Kamehr es tà pahrdomaju un gandrihſ biju nonahzis lihdſ pehdejam ſolim (jums wajag ſinat, ka es wehl neweenam zilwekam nebiju atklahjis ſawas domas par ſcho leetu, tikai klauſtjos un pahrdomaju), kahrdinatajs peeſtahjas ar ſchahdu maldibu; ka preekſch manis naw zita zeļa ſinat, ka man ir tiziba, kà mehģinat paſtrahdat kahdu brihnumu; pee tam winſch leetoja tàs rakſtu weetas, kuras leekas tà ſakam, lai paſtiprinatu un uſſpeeſtu ſawu kahrdinaſchanu. Un tà weenu deenu, kad biju uſ zeļa ſtarp Elſtou un Bedfordu, kahrdinaſchana bij ļoti karſta, lai iſmehģinu, waj man ir tiziba, zaur kahda brihnuma paſtrahdaſchanu. Schim brihnumam bij jabuht ſchoreiſ ſchadam: man jaſaka uſ peļļem ſirgu pehdâs: eſeet ſaukſas, un uſ ſaukſajàm weetam: eſeet peļļes. Un teeſcham, weenreiſ jau es biju gataws tà ſazit, kad man eenahza tàs domas prahtâ: Betej ſem ta ſchoga un luhdſ papreekſch, lai Deews tewi daritu ſpehjigu paſtrahdat brihnumus. Bet kad es biju nolehmis luhgt, man zeeſchi uſmahzàs domas, ka, ja es buhſchu luhdſis un atkal atnahkſchu un mehģinaſchu to darit un tomehr neka neiſdariſchu, tad droſchi man naw tiziba, bet es eſmu gluſchi atmetams un paſudis, ne, es domaju, ja tas tà, tad es nemehģinaſchu, bet wehl drukſu pagaidiſchu.

Karſta kahrdinaſchana paſtrahdat brihnumu.

52. Tà es turpinaju ar leelu ſaudejumu preekſch ſewis, jo es domaju, ja tikai teem ir tiziba, kas wareja darit tahdas brihniſchkigas leetas, tad, es ſpreedu, ne man ir tiziba tagad, ne man jel kaydreiſ wina wat buht. Tà es tapu ſchaubits no welna un manas neſinas, un biju tik iſmiſis, ſewiſchki daſchreiſ, ka neſinaju ko darit.

Schaubits no welna un paſcha neſinas.

53. Ap ſcho laiku to nabagu zilweku ſtahwoklis un laime Bedfordâ tapa man tahdâ itkà parahdiſchanâ tà atklahts: es redſeju, itkà tee buhtu kahda augſta kalna faules puſê, preezadamees par patihkameem faules ſtareem, kamehr es drebeju un ſarahwos aukſtumâ, zeeſdams no ſala, ſneega un tumſcheem mahkoņeem. Man likàs ari, ſtarp wiņeem un ſewi es redſeju muhri ap ſcho kalnu; mana dwehſele ļoti ilgojas tikt aiſ ſchi muhra, un es wehlejos, ja tikai waretu, eet paſchâ widû ſtarp wiņeem un tur ari ſewi eepreezinat ar wiņu faules ſiltumu.

54. Ap ſcho muhri es nolehmu eet atkal un atkal, weenmehr zeeſchi luhkodamees, kamehr gahju, waj es waretu atraſt kahdu zeļu waj ee-eju, zaur kuru es tiktu eekſchâ. Bet kahdu laiku es newareju ne weenu atraſt. Beidſot es eeraudſiju itkà ſchauru ſtarpu, lihdſigu maſeem wahrtiņeem muhrî, zaur kureem es mehģinaju eetikt

Kà es teeku zauri muhrim.

eekſchâ. Bet tà ka ta ſtarpa bij ļoti ſchaura, es daudſ iſmozijos tikt eekſchâ, bet weenmehr par welti, kamehr es biju gandrihſ beſ ſpehka palizis zaur ſawu puhleſchanos; beidſot ar leelu ſpeeſchanos es eedabuju eekſchâ wiſpirms ſawu galwu, un pehz tam, ſpeeſchotees ſahnifki — ſawus plezus un wiſu kermeni. Tad es biju ļoti preezigs, gahju un noſehdos winu widû, un tiku eeprecinats zaur winu ſaules gaiſmu un ſiltumu.

Parahdiſchana iſſkaidrota.

55. Schis kalns, muhris u. t. t. tika man tà iſſkaidrots: Kalns noſihmeja dſihwà Deewa draudſi. Saule, kas ſpihdeja wirſû — Wina ſchehliga waiga eepreezinoſchà ſpihdeſchana pahr teem, kas tur bij eekſchâ. Muhris, es domaju, bij tas Wahrds, kas atſchkir ſizigos no paſaules. Starpa muhri, es domaju, bij Jeſus Kriſtus, kas ir tas zeļſch pee Deewa ta Tehwa. Jahn. 14:6; Mat. 7:14. Bet tas, ka ſchi ee-eja bij tik brihniſchkigi ſchaurà, ja, tik ſchaura, ka es wareju tikai ar leelàm gruhtibàm iſſpeeſtees zaur winu, tas man rahdija, ka neweens newar ee-eet dſihwibâ, kà tee, kas pateeſi dſiti nopeetni nem ſcho leetu, un ari tikai tad, ja wini atſtahj ſcho ļauno paſauli aiſ ſewis; jo ſcheit bij weeta tikai preekſch meeſas un dwehſeles, bet ne preekſch meeſas, dwehſeles un grehka.

(Turpmak wehl.)

Teologijas daktera Henrija C. Fiſcha:

Garigu pamoſchanos wehſture.

(2. Turpinajums.)

Otrà nodaļa.

Wehſturiſks apſkats par pamoſchanàm.

Pamoſchanos wehſture ir religijas wehſture. Ja mehs paluhkojamees Bibelê, mehs atrodam pamoſchanos no wiſagrakeem laikeem. Tà, Samuela laikâ, kad tee ļaudis ilgu laiku bij darijuſchi ļaunu, kalpodami Baalam, ir ſazits: „Wiſs Iſraeļa nams ſchehlojas pehz ta Kunga,“ un Samuels ſazija: „Ja juhs atgreeſiſatees pee ta Kunga no wiſas ſirds un kalpoſeet Winam ween, tad Winſch juhs iſglahbs.“ Kad wini tà darija, tad nahza ſwehtiba. Kad ļauja tuwojas, „tas Kungs lika tai deenâ leeleem pehrkoneem ruhkt pàr wihliſteem un iſtruhzinaja winus, un wini tika no Iſraeļa ſakauti.“ Tad wini ſanahza kopâ un „ſmehla uhdeni un iſlehja to ta Kunga preekſchâ“; ta warbuht bij winu pateeſas grehku noſchehloſchanas un atgreeſchanàs un ta Wiſaugſtà ſajuſto ſwehtibu ſihme. Atſtahſts ir ihſs, bet ta bij eeſpaidiga pamoſchanàs.

Beeſchi turpmakôs laikôs zeriba gandrihſ iſdſiſa; bet „kahdi no teem atlika, kas bijàs to Kungu“; un Dawida, un Salamana, Aſas un Joſawata, Iſkija un Joſija waldiſchanas laikâ eeſtiprinaſchanas un atſpirgſchanas laiki neiſpalika.

Drihſ pehz atgreeſchanàs no wangneezibas iſzehlàs leela reformazija. Laudis ſapulzejàs Jeruſalemê kà weens wihrs un lika Eſram iſneſt ahrâ Moſus bauſlibas grahmatu, kuru tas Kungs bij dewis Iſraeļa behrneem; un winſch to laſija no paſcha rihta lihdſ pusdeenai; „un wiſu ļauſchu aufis greeſas uſ to bauſlibas grahmatu. Jo kad winſch to grahmatu atdarija preekſch wiſu ļauſchu azim, tad wini wiſi peezehlas. Un kad winſch teiza to Kungu, to leelo Deewu, wiſi ļaudis atbildeja: Amen, Amen, pazeldami ſawas rokas un peeluhdſa to Kungu ar waigeem pee ſemes“ (Angļu tulk.). Un ka tas nahk no pateeſas ſirds, to wini peerahdija ſteigdamees **darit pecnahzigus atgreeſchanàs darbus.** Wini atkal eezehla deewkalpojumus, kas wairs nebij tikuſchi peekopti, **pahrtrauza ſakarus ar paganeem** un kahrtigi pabalſtija deewnama uſtureſchanu.

Atnahza tumſchas deenas. No Malakijas laika ſahkot mehs nedſirdam par neweenu pateeſu praweeti, kas beedinatu ļaudis; un ſamaitaſchana iſplehtas „no pehdas lihdſ pat galwai.“

Tad nahza Jahnis Kriſtitajs ſludinadams Juhda tukſneſi un ſazidams: „Atgreeſchatees, jo debeſu walſtiba ir tuwu klaht nahkuſi.“ Winſch nebij nekahds paraſts ſludinatajs. **Pateeſiba bij zaurſpeedoſcha, pamodinoſcha, aſa.** Elijas gars dega wina kruhtîs un pehrkondja wina balſî. Un ſpehziga pamoſchanàs ſekoja. Jo „pee wina iſgahja wiſa Jeruſaleme un wiſa Juhdu ſeme un wiſs Jardanes apgabals, un tapa no wina Jardanê kriſtiti, iſſuhdſedami ſawus grehkus.“

Pehz paaugſtinaſchanàs pee Tehwa labàs rokas, Peſtitajam labpatika dot ſawu leelo kroneſchanas dahwanu. Ta nahza. Weentuļus ļaudis apſpihdoſcha ſwaigſchņu gaiſma tapa par wiſu ſafildoſchu, wiſu atdſihwinoſchu ſaules brihniſchku ſpoſchumu. Schaurà, eeſproſtotà ſtraume tapa par majeſtatigu upi, kura pluhdinaja weſelibu un preeku zaur wiſàm ſemem. Jhſs un ſwarigs atſtahſtijums. „Un kad Waſaras ſwehtku deena atnahza, tad wiſi weenprahtigi bija kopâ. Un tur peepeſchi no debeſs ruhkſchana notika itkà no warena wehja puhſchanas un peepildija wiſu to namu, kur tee ſehdeja. Un dalitas mehles teem parahdijàs itkà uguns un nolaidàs uſ ikweenu no teem. Un wiſi tapa peepilditi ar Swehtu Garu un eeſahza runat ar zitàm mehlem, kà teem tas Gars dewa iſrunat. Bet tur bija Juhdu ļaudis, kas Jeruſalemê dſihwoja, deewbijigi wihri no wiſadàm tautam apakſch debeſs. Kad nu ſchi balſs notika, tad tas pulks nahza kopâ un iſtruhzinajàs; jo ikweens tos dſirdeja ſawâ walodâ runajam. Un tee wiſi ſabijuſchees brihnijàs, un zits uſ zitu ſazija: „Redſi, waj ſchee wiſi, kas runà, naw Galileji? Kà tad mehs tos dſirdam ikweens ſawâ walodâ runajam, kurâ mehs dſimuſchi? Parteeſchi un Medeeſchi un Elameeſchi, un kas dſihwojam Meſopotamijâ, Juhdejâ un Kapadokijâ, Pontû un Aſijâ, Frigijâ un Pamfilijâ, Egiptê un Libijas robeſchâs pret Kireni, un peedſihwotaji no Romas, Juhdi un Juhdu tizibas beedri,

Kreetu un Arabu, — mehs dsirdam tos ar muhsu paschu mehlem Deewa leelos darbus runajam.“ Un wissi sabijuschees nessinaja, ko darit, un zits uz zitu sazija: „Tee saldu wihnu pilni.“

Peteris isskaidroja sawado parahdibu, atsrahdidams uz papreekschsludinajumu, kursch scheit peepildijees, ka Deews „islees no Sawa Gara uz wisu meesu“, un tapat ari eespeedigi lika preekschâ saweem klausitajeem winu breesmigo noseegumu — ta Kunga atmeschanu un krustâ sischanu. „Un kad tee to dsirdeja, tad sirds teem pahrtruhka, un tee sazija uz Peteri un teem ziteem apustuleem: „Wihri, brahli, ko mums buhs darit?“ Bet Peteris uz teem sazija: „Atgreeschatees no grehkeem un leekatees ikweens kristitees Jesus Kristus wahrdâ.“ Kas nu wina wahrdu labpraht usnehma, tee tapa kristiti; un tai deenâ tapa peeliktas kahdas trihstuhkstoschas dwehseles.“

Tagad, kautgan sekas schai Mesijas kehnischkigâ spehka un schehlastibas brihnischkigai atklahschanai bij nesalihdsinami leelas un godibas pilnas, wisam notikumam bij noteikti pamoschanâs raksturs. Wisôs sawôs pamata wilzeenôs tas nebij nekas wairak. Mahz. Alb. Barns saka: „Simu, ka daschi ir domajuschi, ka wiss tas notikums bij brihnums un ka newar wairs sagaidit, lai tas atkahrtotos wehl kahdreis, kamehr deenas, kuràs noteek brihnumi, ir beiguschàs. Bet man naw sinami tee argumenti, kuri peerahda, ka jel kas no brihnuma ir bijis schai atgadijumâ, isnemot spehju runat sweschàs walodàs, kas tika dots apustuleem — spehja, kura pate par sewi neatgreesa neweenu no teem trihs tuhkstoscheem, kas tai deenâ atdewa sawas sirdis Pestitajam. Spehjai runat sweschàs walodàs bij tikai diwi nosihmes, weena — dot peerahdijumu, ka schì tiziba bij no Deewa; otra — darit winus spehjigus atklaht winas pateesibas ta pulka ausim, kas bij sapulzejees no pasaules daschadàm dalam. **Zaur pateesibas ihsto ceespaidu** lauschu pulki tika istrauzeti un usmodinati. Un kapehz lai ta pascha pateesiba neraditu to paschu ceespaidu tagad? Tas teescham bij zaur Deewa spehku. Bet tas pats spehks top sagaidits pee katra grehzineeka atgreeschanas; un kapehz lai winsch tagad newaretu tapt leetots, kad daudsi atgreeschas weenâ reisâ? Tas teescham bij zaur Sw. Garu; bet neweens grehzneeks tagad neteek pamodinats waj atgreests bes Wina spehka, un kapehz lai tas nedarbotos tikpat labi pee daudseem kà pee weena? Tas leelakais tai gadijumâ bij tas, ka wairaki tuhkstoschi atgreesàs sem pateesibas sludinaschanas zaur Sw. Gara ceespaidu. Brihnumi neweenu nepahrwehrsch. Prahta likumi netika pahrkahpti ne pee weena. Neweens ceespaids netika atstahts, ko pateesiba nebuhtu spehjuse radit. Un kapehz lai tas pats ceespaids netiktu atkal radits, sludinot to paschu pateesibu un zaur ta pascha Sw. Gara spehku?“

Ar debess uguns mehlem un sirdim isredsetee heroldi aisgahja pehz ta notikuma pasludinat wisur meeru. Un bareem steidsàs jaunemt to solito zeribu. Jo mums top sazits, ka tas Kungs ikdeenas peelika pee tàs draudses, kas tapa swehtìgi; un atkal, tur tapa stairiti pee peezdesmitstroscheem wihru; un atkal wehl wairak tapa peeliktì, kas tam Kungam tizeja, pulks wihru un seenu; mahzekla stahwa Jerusalemè loti wairojàs; un leels preesteru pulks pelika paklausigs tizibai. Wiss tas notikas **diwu gadu laikâ** pehz Sw. Gara isleeschanas. Wehl astoni gadi **nebija pagahjuschi**, kad evangelijums tapa pasludinats ar glahbdamu spehku paganeem Jesarejâ un Antiokijâ, tur labs lauschu pulks tika peewests tam Kungam. Ar kahdu ahtrumu Wina uswaras panahkumi wairojas tà starp **wineem** tà starp teem istaisitteem Juhdeem, par to leezina sekoschee peerahdijumi atteezoschees uz jaunas dahwanas turpmakeem astoneem gadeem. Ikonijâ leels pulks Juhdu un Greeku tizeja; draudses Antiokijâ, Sirijâ un Kilikijâ tapa stiprinatas eekisch tizibas, un winu pulks jo deenas wairojàs. Tesalonikâ kahdi no teem Juhdeem tapa pahrleezinati un no teem deewbijigeem Greekeem leels pulks un laba teesa seewu no augstas kahrtas. Berejâ daudsi no teem Juhdeem tizeja, ir no Greeku augstas kahrtas seewam un wihreem laba teesa. Daudsi no Korinteeschem tizeja un tapa kristiti. Waren auga un usswarejà ta Kunga wahrds Ewesû. Atenè kahdi wihri peekehràs Pawilam, un Demeteris suhdsas, ka **pa wisu Asiju** Pawils leelu pulku pahrrunadams ir nowehrsis. Kahdu skaitu godibas pilnu pamoschanos mehs scheit esam atsihmejuschi!

Un ir interesanti nowehrot, ka schis swehtitais darbs turpinajas zauri pehz-apustuku laikmetam. Wairak zaur brihnischkigu pamoschanu turpinajumeem, kà mehs tos sauktu, nekà zaur daschu dwehselu peelikschanu pamasam, draudses pirmo gadu simtenu laikâ isdarija sawus usswarigos usbrukumus tumsibas spehkeem. Zaur to zehlàs brihnischkigà us preekschu eeschana, par kuru runà pirmee rakstneeki.

Plinijs jaunakais, kursch kahdu laiku bij Bitinijas pahrwaldneeks sem aisnainà keisara Trajana, nopeetni atrunaja winu no wajaschanu pawehlu isdoschanas pret kristigajeem tai prowinzè, ne tikai apgalwodot winam, ka tee ir nekaitigi laudis, nedaridami nekahdus noseegumus, „sapulzedamees kopâ dseedat dseesmas un peeluhgt Kristu kà Deewu“, bet ka winu esot loti daudsi pa wisu prowinzi, un **jo wairak winus soda, jo wairak winu peenemas.** Un Tertulians, kursch dsihwoja gadu simteni wehlak un nomira 216. gadâ, rakstidams Romeeschu waldibai par aisstahweschanu jaunajai religijai, kà winu sauza, saka: „Kaut gan mehs esam neilgi pastahwoschi sweschineeki, tomehr mehs esam peepildijuschi wisas weetas juhsu semès, pilsehtàs, salàs, beedribàs, padomès, armijàs, tautàs, senatâ, pili, teesas eestahdès. Ja kristigajeem buhtu domas atreebtees, winu skaits preeksch tam ir leels, jo wineem ir peekriteji netikai schinì, jeb zitâ prowinzè, bet pa wisàm semes dalam. Nè, ja wini saweenotos un atstahtu Romas walsti, kas tas buhtu par milsigu saudejumu! Pasaule buhtu pahrsteigta par to tulschumu, kas tad sekotu.“

Tahda kristigajuma isplatischanàs, kà kahds wehsturneeks to ir peesihmejis, leek domat atgreeschanas darba

uſ preekſchu eeſchanu neſalihdſinami ahtraku nekà tas noteek tagad. Pat wajaſchanas ari to peerahda. Buhs bijis wajadſigs leels daudſums dedſinamà, lai uſturetu tahdus ugunus. Pat Afrikas apgabalôs, kur tagad ir tukſnesis, bij kriſtigaju pilſehtas un prowinzes. Nupat peeminetais rakſtneeks kahdâ luhgumâ wajatajam-pahrwaldneekam Afrikâ, ſaka: „Ja juhs paleekat pee ſawàm wajaſchanam, ko juhs darifeet ar ſcheem daudſ tuhkſtoſcheem wihru un ſeewu no wiſadeem ſtahwokleem un wezumeem, kas labprahtigi upureſees ſewi? Paſchai Kartagai wajadſès tapt dezimetai.*) Un atkal, uſſkaitot tautas, kuras tiz uſ Kriſtu winſch paſino, ka ewangelijums ir eeſpeedees apgabalôs, kuri bija nepeeejami pat waldoſchàs Romas ehrgleem, un ka kriſtiga tiziba iſplatijuſès jau plaſchak kà 4 leelàs walſtis. „Zeenijamee waldneeki," ſaka Tertulians, „juhs wareet muhs mozit, apbehdinat un ſpihdſinat; juhſu launums tikai pahrbauda muhſu lehnprahtibu; bet juhſu neſchehlibai naw nekahdu panahkumu. Tas ir tikai ſpehzigaks uſaizinajums weſt zitus pee muhſu pahrleezibas. Jo wairak muhs noſpeeſch, jo wairak mehs atkal augam. **Kriſtigajo aſinis ir ſehkla.**"

Sche mums ir peerahdijums par kriſtigajuma iſplatiſchanos zaur plaſchàm un ſpehzigàm reformazijam, — zaur leelu pulku atgreeſchanu, gandrihſ weenâ laikâ, no grehka un ſatana pee Deewa. Nekahdâ zitâ zelâ tas darbs nebuhtu warejis tà eet uſ preekſchu.

(Turpmak wehl.)

No Wentspils.

(2. Turpinajums.)

Turpinajam ſcheit peeweſt kahdas leezibas par Wentspilî ſanemtàm ſwehtibam.

Mihlo br. W. Fetler! 1. apr. 1913. g.

Ar pamodinatu garu un cepreezinatu ſirdi, wehlos zaur ſchim rindinam Jums iſſazit daudſ, daudſ firſnigas pateizibas par tik leelo uſupureſchanos un gruhto paſchaiſleegſchanos, ko Juhs ſchinîs deenâs un naktîs ſcheit Wentspils glahbſchanas labad eſat uſupurejuſchi. Ak, kahda ſchehlaſtiba un neiſteizama mihleſtiba ta ir no Deewa, ka Winſch wehl iſſuhta ſtrahdneekus ſchai beidſamâ ſchehlaſtibas ſtundâ, apgehrbtus ar ſpehku no augſcheenes.

Es ſaprotu, ka Deews zaur Jums, mihlo brahli, ir leelas leetas pee mums darijis. Deſmitàm un ſimtàm nabagu paſuduſchas dwehſeles ir tikuſchas atgreeſtas pee Kriſtus.

Es, kurſch no ſawa atgreeſchanàs brihſcha (apm. 4 g.) lihdſ ſchim laikam eſmu tik loti pawirſchi un nenoteikti kalpojis tam Kungam Jeſum, kurſch mani ir atpirzis, tagad, zaur Juhſu no Deewa Gara turetàm un waditàm ewang. ſapulzem, eſmu tizis brihniſchki eeſtiprinats uſ dſihwaku un noteiktaku kriſtigu dſihwi. Kad Juhs no ſchejeenes buhſeet aiſgahjuſchi, Juhſu puhlini ſcheit paliks ún neſis neſawihſtamus un muhſchigi paleekamus auglus. Es preezajos, ka Juhſu darbs naw weltigs. Jeſus Juhs ſwehtis wehl wairak, un beidſot, kahds neiſteizams preeks tas buhs, kad Juhs ſanemſeet to neſawihſtamo godibas kroni no tihràm pehrlem.

Tas Kungs lai uſ to mums wiſeem palihdſ, ka neſaudam to, ko eſam pelnijuſchi, bet ka pilnu algu dabujam. Tad wehl beidſot laipni luhdſu, ja Deews leek dſihwot, apmeklejeet wehl muhs ſcheit Wentspilî. Gribu luhgt ari par Jums Deewu, lai Wina ſchehlaſtiba Juhs wiſur pawada.

Kahds kora dſeedatajs.

*) Atnemot deſmito daļu.

No Wentspils.

1. aprilî.

Aleluja! Slawets lai tas Kungs, Kas ſawus laudis ehdina ar breeduſcheem kweeſcheem un atſpirdſina no ſawa gahrduma upem.

It kà ſpirdſinoſchs ſwaiga uhdena malks, pehz gara tukſneſcha zelojuma noguruſcham zelneekam, un kà mihligee ſaules ſtari pehz baiga negaiſa, pehz baigeem ſeemela wehjeem un ſneegputena aukam mihliga lehna pawaſara wehſmina, kà lakſtigalas dſeeſmina no eewu kruhma, kas leek dwehſeles dſilumeem ſawilnotees un firſchu ſtihgam iſdot gawilu ſkanas — tà muhſu dwehſelem klahjas tagad Wentspilî pehz wiſa mupat pahrdſihwotà. Brihniſchkigs ir Iſraela Deews, un warens Wina ſpehks. Draudſes brahlu un mahſu dwehſelem jau ſen ſlahpa pehz ſwehtibas leetus lahſem un ne weenreiſ ween, daſchs brahlis un mahſa ſajuſdams garigo ledus aukſtumu un weenaldſibu luhdſa aſaram: „Kungs, ſuhti atſpirgſchanu, ſuhti wehlajo leetu, tee lauki ir ſauſi, tee ſtahdi ir nowihtuſchi." „Luhdſeet, tad juhs nemſeet!" ſaka muhſu Peſtitajs, un ſcha wahrda pateeſibu eſam peedſihwojuſchi ſawâ ſtarpâ. Muhſu azis to ir ſkatijuſchas, muhſu auſis dſirdejuſchas, ka Jeſus Kriſtus ir tas pats wakar, ſchodeen un muhſchigi. Ar ſawàm garigàm azim ſimtu dwehſeles ir ſkatijuſchas kronetu Iſraela Kehninu un redſejuſchas paaugſtinato paſaules Peſtitaju, Deewa Jehru, kas nes tàs paſaules — muhſu — grehkus pee kruſta, — ſpehks aſinîs! ſpehks aſinîs! Neſkatotees uſ daſchadeem ſchkehrſchkeem, kawekleem un milſigajeem darbeem Peterburgâ un Rigâ, tas Kungs tomehr paſchkihra zelu br. Fetlerim, ka mehs 25. martâ ar preezigàm ſirdim warejam ſagaidit mihlo br. Fetleri, kuru daudſ bijam aizinajuſchi un par ko daudſ bijam luhguſchi, lai tas Kungs wina atnahkſchanu ſwehtitu. Pirmo pateizibas luhgſchanu par ſalikſchanos un pirmàs luhgſchanas pehz pilnigas ſchkihſtiſchanàs un Sw Gara iſleeſchanas mehs raidijam uſ augſchu pulkſten 10. no rihta Wentspils Jahņa draudſes luhgſchanas telpâs. Pirmà paſkubinaſchana no Rom. 13: 11. aiſkuſtinaja muhſu ſirdis zeltees, zeltees augſchâ no meega un ſatwert peſtiſchanu, tas ir Sw. Gara ſpehku. Pirmà peſtiſchana ir, ka tas Kungs iſwelk ahrâ no grehku dubleem un tad otra peſtiſchana, ka winſch notihra no dubleem, lai war buht wina pateeſais behrns, paſaules gaiſchums un ſweze wirs puhra, par godu tam Tehwam un ſlawu Kriſtus

uſ preekſchu eeſchanu neſalihdſinami ahtraku nekà tas noteek tagad. Pat wajaſchanas ari to peerahda. Buhs bijis wajadſigs leels daudſums dedſinamà, lai uſturetu tahdus ugunus. Pat Afrikas apgabalôs, kur tagad ir tukſnesis, bij kriſtigaju pilſehtas un prowinzes. Nupat peeminetais rakſtneeks kahdâ luhgumâ wajatajam-pahrwaldneekam Afrikâ, ſaka: „Ja juhs paleekat pee ſawàm wajaſchanam, ko juhs dariſeet ar ſcheem daudſ tuhkſtoſcheem wihru un ſeewu no wiſadeem ſtahwokleem un wezumeem, kas labprahtigi upureſees ſewi? Paſchai Kartagai wajadſès tapt dezimetai.*) Un atkal, uſſkaitot tautas, kuras tiz uſ Kriſtu winſch paſiņo, ka ewangelijums ir eeſpeedees apgabalôs, kuri bija nepeeejami pat waldoſchàs Romas ehrgleem, un ka kriſtiga tiziba iſplatijuſès jau plaſchak kà 4 leelàs walſtis. „Zeenijamee waldneeki," ſaka Tertulians, „juhs wareet muhs mozit, apbehdinat un ſpihdſinat; juhſu launums tikai pahrbauda muhſu lehnprahtibu; bet juhſu neſchehlibai naw nekahdu panahkumu. Tas ir tikai ſpehzigaks uſaizinajums weſt zitus pee muhſu pahrleezibas. Jo wairak muhs noſpeeſch, jo wairak mehs atkal augam. **Kriſtigajo afinis ir ſehkla.**"

Sche mums ir peerahdijums par kriſtigajuma iſplatiſchanos zaur plaſchàm un ſpehzigàm reformazijam, — zaur leelu pulku atgreeſchanu, gandrihſ weenâ laikâ, no grehka un ſatana pee Deewa. Nekahdâ zitâ zelâ tas darbs nebuhtu warejis tà eet uſ preekſchu.

(Turpmak wehl.)

No Wentspils.

(2. Turpinajums.)

Turpinajam ſcheit peeweſt kahdas leezibas par Wentspilî ſanemtàm ſwehtibam.

Mihlo br. W. Fetler! 1. apr. 1913. g.

Ar pamodinatu garu un eepreezinatu ſirdi, wehlos zaur ſchim rindinam Jums iſſazit daudſ, daudſ ſirſnigas pateizibas par tik leelo uſupureſchanos un gruhto paſchaiſleegſchanos, ko Juhs ſchinîs deenâs un naktîs ſcheit Wentspils glahbſchanas labad eſat uſupurejuſchi. Ak, kahda ſchehlaſtiba un neiſteizama mihleſtiba ta ir no Deewa, ka Winſch wehl iſſuhta ſtrahdneekus ſchai beidſamâ ſchehlaſtibas ſtundâ, apgehrbtus ar ſpehku no augſcheenes.

Es ſaprotu, ka Deews zaur Jums, mihlo brahli, ir leelas leetas pee mums darijis. Deſmitàm un ſimtàm nabagu paſuduſchas dwehſeles ir tikuſchas atgreeſtas pee Kriſtus.

Es, kurſch no ſawa atgreeſchanàs brihſcha (apm. 4 g.) lihdſ ſchim laikam eſmu tik loti pawirſchi un nenoteikti kalpojis tam Kungam Jeſum, kurſch mani ir atpirzis, tagad, zaur Juhſu no Deewa Gara turetàm un waditàm ewang. ſapulzem, eſmu tizis brihniſchki eeſtiprinats uſ dſihwaku un noteiktaku kriſtigu dſihwi. Kad Juhs no ſchejeenes buhſeet aiſgahjuſchi, Juhſu puhlini ſcheit paliks un neſis neſawihſtamus un muhſchigi paleekamus auglus. Es preezajos, ka Juhſu darbs naw weltigs. Jeſus Juhs ſwehtìs wehl wairak, un beidſot, kahds neiſteizams preeks tas buhs, kad Juhs ſanemſeet to neſawihſtamo godibas kroni no tihràm pehrlem.

Tas Kungs lai uſ to nums wiſeem palihdſ, ka neſaudam to, ko eſam pelnijuſchi, bet ka pilnu algu dabujam. Tad wehl beidſot laipni luhdſu, ja Deews leek dſihwot, apmeklejeet wehl muhs ſcheit Wentspilî. Gribu luhgt ari par Jums Deewu, lai Wiņa ſchehlaſtiba Juhs wiſur pawada.

Kahds kora dſeedatajs.

*) Atnemot deſmito daļu.

No Wentspils.

1. aprilî.

Aleluja! Slawets lai tas Kungs, Kas ſawus laudis ehdina ar breeduſcheem kweeſcheem un atſpirdſina no ſawa gahrduma upem.

It kà ſpirdſinoſchs ſwaiga uhdena malks, pehz gara tukſneſcha zelojuma noguruſcham zelneekam, un kà mihligee saules ſtari pehz baiga negaiſa, pehz baigeem ſeemeļa wehjeem un ſneegputeņa aukam mihliga lehna pawaſara wehſmiņa, kà lakſtigalas dſeeſmiņa no eewu kruhma, kas leek dwehſeles dſiļumeem ſawilnotees un firſchu ſtihgam iſdot gawilu ſkaņas — tà muhſu dwehſelem klahjas tagad Wentspilî pehz wiſa nupat pahrdſihwotà. Brihniſchkigs ir Iſraeļa Deews, un warens Wiņa ſpehks. Draudſes brahļu un mahſu dwehſelem jau ſen ſlahpa pehz ſwehtibas leetus lahſem un ne weenreiſ ween, daſchs brahlis un mahſa ſajuſdams garigo ledus aukſtumu un weenaldſibu luhdſa aſaram: „Kungs, ſuhti atſpirgſchanu, ſuhti wehlajo leetu, tee lauki ir ſauſi, tee ſtahdi ir nowihtuſchi." „Luhdſeet, tad juhs nemſeet!" ſaka muhſu Peſtitajs, un ſcha wahrda pateeſibu eſam peedſihwojuſchi ſawâ ſtarpâ. Muhſu azis to ir ſkatijuſchas, muhſu auſis dſirdejuſchas, ka Jeſus Kriſtus ir tas pats wakar, ſchodeen un muhſchigi. Ar ſawàm garigàm azim ſimtu dwehſeles ir ſkatijuſchas kronetu Iſraeļa Kehninu un redſejuſchas paaugſtinato paſaules Peſtitaju, Deewa Jehru, kas nes tàs paſaules — muhſu — grehkus pee kruſta, — ſpehks aſinîs! ſpehks aſinîs! Neſkatotees uſ daſchadeem ſchkehrſchļeem, kawekļeem un milſigajeem darbeem Peterburgâ un Rigâ, tas Kungs tomehr paſchkihra zelu br. Fetlerim, ka mehs 25. martâ ar preezigàm ſirdim warejam ſagaidit mihļo br. Fetleri, kuru daudſ bijam aizinajuſchi un par ko daudſ bijam luhguſchi, lai tas Kungs wiņa atnahkſchanu ſwehtitu. Pirmo pateizibas luhgſchanu par ſalikſchanos un pirmàs luhgſchanas pehz pilnigas ſchkihſtiſchanàs un Sw Gara iſleeſchanas mehs raidijam uſ augſchu pulkſten 10. no rihta Wentspils Jahņa draudſes luhgſchanas telpâs. Pirmà paſkubinaſchana no Rom. 13: 11. aiſkuſtinaja muhſu ſirdis zeltees, zeltees augſchâ no meega un ſatwert peſtiſchanu, tas ir Sw. Gara ſpehku. Pirmà peſtiſchana ir, ka tas Kungs iſwelk ahrâ no grehku dubļeem un tad otra peſtiſchana, ka winſch notihra no dubļeem, lai war buht wiņa pateeſais behrns, paſaules gaiſchums un ſweze wirs puhra, par godu tam Tehwam un ſlawu Kriſtus

asinim, pasaulei par leezibu. Luhdsam lai Deews nokahrto un isbrihwè sapulzes, luhdsam lai dauds dwehseles atgreeschas un lai tizigajee usmostas us swehtu dsihwi, kur pirmâ weetâ stahw Deewa walstibas darbs, grehzineeku pestischana, un newis tà kà lihds schim pee daudseem, kur pirmâ weetâ stahw personigas intreses. Otrà sapulze notika pulksten 3 pehz pusdeenas atkal Jahna draudses telpâs, kuras tika pahrpilditas, tà kà tikai ar puhlem bij eespehjams runat, bet wareja nomanit ka Sw. Gara spehks brihnischkigi strahdà, kà katra sirds wareja sajust ta Kunga klahtnibu. Kas atteezas us Wentspils abàm draudsem un br. Fetlera atbraukschanu, tad jaatsihmè, kà Jahna draudse bija ta, kas ar wiseem spehkeem ruhpejàs lai brahlis Fetlers nahktu us Wentspili, tapehz ari Jahna draudses telpâs pirmàs sapulzes tapa noturetas. Par godu Wentspils pirmai draudsei jasaka tas, ka wina laipni atwehra sawu leelo sapulzes telpu br. Fetlerim un lihds ar to daudsàm brihnischkàm swehtibam, kuras tas Kungs zaur sawa ustiziga kalpa leezibu dewa mums baudit.

Pehz dabutas atlaujas no polizijas ar afischam jeb sludinajumeem brahli un mahsas zaurstaigaja pilsehtu, usaizinadami us sapulzi pulksten 8 wakarâ. Wakarâ telpas bija pilnas ar laudim, kuri sinkahrigi gaidija dsirdet br. Fetleri, pa kuru eet daschadas walodas un baumas. Jau schinî wakarâ leelâ sapulzê parahdijàs Deewa spehks, kas isaizinaja meesas prahtu, grehku un ateismu us zihnu. Br. Fetlers isaizinaja ateistus scho sapultschu laikâ nahkt ar saweem peerahdijumeem, par sawas mahzibas pareisibu, un usdewa wineem jautajumu: No kureenes rodas dsihwiba? Pehz tam zaur spehzigu leezibu par Kristus asins spehku dauds dwehseles, sajusdamas sawus grehkus, pehz usaizinajuma, kas wehlas no grehkeem tikt atswabinati, lai peezelas, — atklahti peezehlas un pehz luhgschanâ issuhdseja sawus grehkus un mantoja meeru sawâ dwehselê. Tahlakas sapulzes notika trihs deenas, plkst. 5 un 8 wak. Latw. beedr. sahlê: pret dserschanu, netikumeem un ateismu, plkst. 10 — I basnizâ: sapulzes preeksch tizigajeem par ihstu kristigaju dsihwi un kas tas ir, tikt peepildits ar Swehto Garu. Brihnischka swehtiba un Swehta Gara spehks parahdijàs pee sirdim, kad pehz spehzigas leezibas par Sw. Garu no br. Fetlera tika usaizinati luhgschanâ issuhdset sawus grehkus, lai waretu zaur asinim schkihstiti sanemt Swehto Garu. Sapulze wilnoja no luhgschanam, sauzeeneem pehz meera un schkihstas sirds, asaras un nopuhtas, gawiles un aleluja skanas mainijas zits zaur zitu. Pehz katras atklahtas sapulzes dwehseles atdewàs Jesum un weenmehr jaunas dwehseles nahkdamas pee Jesus mantoja brihwibu un meeru sawàm sirdim. Aleluja. Slawa ta Jehra asinim!

K. Krauls.

Pirmee Leeldeenas swehtki Golgatas Namâ.

Pirmà Leeldeenas deena 1913. g. bija weena no tàm jaukakajàm un swehtigakajàm deenam Golgatas Namâ.

Wispirms, pascha rihta agrumâ, pulksten 6, bija issinota agra Leeldeenas sapulze, itkà tàs seewas un pirmee mahzekli agri gahja us kapu to Kungu luhkot. Un, neskatotees us agro stundu, wairak simtu tizigu sanaschu no tuweenes un tahleenes, — leelà daka kahjam nahkdama, pulzejàs kopâ. Ta bija gan gandrihs wiseem pirmà tahda sapulze, kad lihds ar sauliti atskaneja pa plaschajàm telpam dseesmas skanas:

„Winsch dsihws, winsch dsihws,
Jo redz, tas kaps ir tukschs!"

Notika wairak luhgschanas, dseesmas; kahds kreewu tizigs brahlis, Rigas politechnikas students, runaja us sapulzejuschamees kreewu tizigajeem, kuru koris dseedaja dseesmas kreewu walodâ. W. F. runaja par Kristus kapa un augschamzelschanàs nosihmi.

Pehz agràs sapulzes wisi isgahja Golgatas Nama dahrsâ, kur sem klajas debess bija sarihkoti galdi, pee kopiga Leeldeenas meelasta. Katrs bija paneh:nis lihdsi maisi, pihragus, olas u. t. t., un ari tà, lai peetiktu ko paskeegt truhkuma zeetejeem un nabadsineem, kuri bija usaizinati us Leeldeenas swehtkeem. Tapa paskeegta kasija, un swehtku weesi preezajàs, kà masi behrni. Kad bija atspirdsinajuschees, tad no druskàm un kas bija pahri palizis, wehl salasija kahdu kurwi pilnu. Koris dseedaja wairak dseesmas, un plk. 10 wisi sapulzejas us kahrtigo swehtku deewkalposchanu. W. F. bija atsinis par labu scheit leelâ sapulzê lasit preekschâ, ar peesihmem, ceewehrojamo Dr. Talmedscha sprediki: „Leeldeenas preeks", kas bija nodrukats „Kr. W." Leeldeenas numurâ. Wareja manit ta augschamzehluschos Meistera klahtbuhtni. Winam lai ir gods!

Mehnstaru Andrejs.

R. Osola:

Muhsu luhgschanas.

Skatotees pasaulê us Deewa luhgschanam, jasaka, ka zilweki luhds deesgan dauds pehz garigàm swehtibam, bet sanem mas. War atrast leelas basnizas un klosterus, us kureeni laudis dodas Deewu peeluhgt, bet kad tee no tureenes atgreeschas mahjàs, tad tee paschi juht, un ziti redz, ka tee mas ko tur ir sanehmuschi, jeb it neka. Kadeht laudis nedabù ko tee luhds? — Waina ir ta, ka naw wehrâ nehmuschi Deewa nosazijumus. Wini neispilda, kas rakstits stahw, tee peekopj kaunumu, dara grehkus un wed tahdu dsihwi, us kuru Deews newar noskatitees ar patikschanu. Jahnis sawâ 1. grahmatâ 3 n. 22 p. raksta tà: „Un ko ween mehs luhdsam, to no Wina dabujam, jo mehs turam Wina bauschkus un daram kas Wina preekschâ ir patikkams." Deews mihlè wisus zilwekus un starp teem ari muhs, tapat kà Jahni un pirmos kristigajos, bet mums wajadsigs ari Wina bauschkus jeb pawehles eewehrot. Ja Wina pawehles eewehrosim, Wina prahtu darisim, tad Deewa mihlestiba un schehlastiba muhs apehnos un Winsch eewehros un paklausis muhsu luhgschanas. Bet kas neeewehro wisuaugstakà Deewa nosazijumus un nepaklausa Wina pawehles,

tà lai Deews tad eewehro un paklausa tahdu neleetigu zilweku. Tadehk muhsu kopigâs luhgschanas stundâs un ari mahju luhgschanâs mums janem loti wehrâ sawu dsihwi. Mums pastahwigi janostahjas Deewa wahrda spoguļa preekschâ un japahrbauda, waj muhsu dsihwe saskan ar Deewa wahrdu. Ja tas truhkst un grehks ir mihļaks par Deewu, tad tahdam wina dsihwe nebuhs swehtiga. Wina pateizibas un luhgschanas ari nebuhs ihstas, bet wairak mutes plahpaschana. Bet ihsta Deewa pagodinaschana ir ta, ko isdara neween ar luhpam, bet ar dsihwi, un kad tahds Deewa preekschâ nahks ar sawàm luhgschanam, tad Deews tàs eewehros un paklausīs. To apsola Swehti Raksti un apstiprinà kà pateesibu tizigu zilweku peedsihwojumi.

Swaru kauss.

Garigee un sadsihwes jautajumi, apskatiti no kristiga redzes stahwokļa.

Profesora Henrija Drumonda:

Dabiskais likums garigâ pasaulê.

Is anglu walodas tulkojuse Melanija.

(6. Turpinajums.)

Kad Deews eelika dabai rokâs sawus likumus, Winsch, leekas, eedewa winai divi noteikumus, uz kureem japamatojas winas spreedumeem. Pirmais no wineem skan: **„Ko zilweks sehj, to winsch ari plans.“**[1]) Otrais issazits ar wahrdeem: **„Kà tad mehs isbehgsim nebehdadami?“**[2])

Pirmais noteikums ir positiwais likums un atteezas uz darischanas grehkeem. Otrais, kuru mehs tagad apluhkojam, ir negatiws un atteezas uz nedarischanas grehkeem. Winsch neko nesaka par sehschanu, bet par nesehschanu. Winsch atteezas uz gadijumeem, kad dwehseles guļ palaistas atmatâ. Winsch nesaka: ja mehs sehjam samaitaschanu, tad mehs plausim samaitaschanu. Warbuht mehs nebuhtu tik negudri, tik neusmanigi pret sewi, pret sabeedribas domam, ka sehtu samaitaschanu. Winsch nesaka, ja mehs sehjam nesahles, mehs plausim nesahles. Mehs nekad warbuht nedaritu kautko tik gekigu, kà seht nesahles. Bet ja mehs neka nesehjam, winsch saka, tad mehs neka nepļausim. Ja mehs neka semê neeeleekam, mehs neka neisnemsim. Ja wasarâ nebehdasim par lauku apstrahdaschanu, kà mehs seemâ isbehgsim no bada?

Bibele tikai pazel scho jautajumu, bet neatbild winu — jo atbilde ir saprotama pate par sewi. Kà isbehgsim nebehdadami? Atbilde — mehs newaram. Tas guļ paschâ dabâ, ka mehs newaram. Mehs tikpat newaram isbehgt, kà newar isbehgt noslihkschanai wihrs, kursch eekriht juhrâ un naw ruhpejees ismahzitees peldet. Paschâ leetu dabâ guļ tas, ka winsch newar isbehgt — nedz ari war isbehgt tas, kas naw behdajis par leelo pestischanu.

---

[1]) Gal. 6:7. [2]) Ebr. 2:3.

Bet kapehz tahdas breesmigas sekas nahk pehz weenkahrschas nebehdaschanas? Wispahrigàs domas ir, ka ja zilweku grib tà sakot saukt par pasuduschu, tad winam jabuht atklahtam, eewehrojamam grehzineekam. Winam jabuht tahdam, kas ir atmetis wisu, kas dsihwê labs un schkihsts, un kas ar wisu spehku un waru ir sehjis uz meesu. Bet schis likums eet tahlak. Winsch weenkahrschi saka: „Ja mehs nebehdajam“. Katrs weens war redzet eemeslu, kapehz eewehrojami launs zilweks newaretu isbehgt; bet kapehz lai mehs wisi ziti newaretu isbehgt? Kas lai kawetu laudis, kuri naw eewehrojami launi, no isbehgschanas, — laudis, kuri naw sehjuschi neko sewischki? Kapehz tas ir tahds grehks — neko sewischki neseht? Wajag buht kahdam paslehptam dsihwam sakaram starp scheem trim jehgumeem: pestischana, nebehdaschana un isglahbschanàs; wajag buht kahdam saprotamam, pamatotam sakaram. Kapehz schee wahrdi tà ir saweenoti, lai beidzot isnahkums buhtu — wisspehzigs un swehti nopeetns nahwes spreedums?

Isskaidrojums jau pa dalai ir tizis dots. Tahlak winu war atrast wahrdâ „pestischana.“ Pestischana teek scheit nemta ne schi wahrda parastâ nosihmê — kà grehku peedoschana. Schi, sinams, ir pestischanas pirmà un leelakà nosihme. Bet scheit teek runats uz laudim, kuri, peenemsim, to jau ir dabujuschi. Schim wahrdam tadehk ir plaschaka nosihme un winsch eeslehdz sewî ne tikai grehku peedoschanu, bet glahbschanu, dwehseles atswabinaschanu no teeksmes uz grehku. Winsch aptwer wisu atpestischanas darbu no grehka un paschmihlestibas, kas zitadi turpinatos deenu pehz deenas katra zilweka dsihwê. Mehs redzejam, ka ir dabigs likums, kas zilweku pasemo, nahwè, welk winu soli pa solim tuwak dsihwneeka stahwoklim, aptumschodams prahtu, apspeedams apsinu, paralisedams gribu. Tas ir darbigi postoschais likums — grehks. Lai tam strahdatu preti, Deews mums ir atklahjis zitu likumu, kas atturès scho dwehseles wilkschanu uz semi, kas apgreesis winu uz otru pusi un wadis winu zitâ wirseenâ. Tas ir darbigi pestidamais likums — pestischana. Ja kahds zilweks atrod sewî pirmo no scheem spehkeem breesmigi darbojamees, welkot wisu wina dsihwi uz leju postâ un pasuschanâ, tad **ir tikai weens zelsch, kà isbehgt sawam liktenim — noteikti atdotees spehkam, kas welk uz augschu un kas winu aiswedis pee preteja mehrka.** Un tà kà **schis otrais spehks ir weenigais wisâ pasaulê**, kuram ir kautzik pateesa eespaida uz pirmejo, **kà tad lai zilweks isbehg, par winu nebehdadams?** Nebehdat par winu nosihmè, atnemt sew weenigo eespehju isbehgt. Atsakotees no wina, winsch weenkahrschi pasudina sewi, ar walejàm azim atdodamees tam otrajam breesmigam spehkam, kas jau ir eeksch wina, un kas, pee apstahkļu parastas gaitas, nes winu ar katru azumirkli tahlak un tahlak no isglahbschanàs.

Tà tad, apluhkojot pestischanu ir skaidri redzams, ka weenigais, kas ir wajadzigs, lai winai nebuhtu panahkumu, ir — nebehdat par winu. Tadehk Bibele nemaz zitadi

newareja, kà likt jo ſpehzigi uſſwert tik ſwarigu wahrdu. Winai nebija wajadſigs ſazit, kà mehs iſbehgſim, ja mehs minam kahjam ſcho leelo peſtiſchanu, waj ja mehs apſchaubam, nizinam waj atmetam winu. Zilwekam, kurſch, ſagiſtejees, wajadſigs tikai neeewehrot pretgifti, un winſch nomirs. Tas nerada nekahdu ſtarpibu, waj winſch to treez pret ſemi, waj iſlej zaur logu, waj noleek ſew pee gultas un mirdams zeeſchi raugas winâ. Winſch nomirs tikpat, waj nu winſch winu karſtâs duſmâs iſnihzina, waj wehſi atſakàs winu pat redſet. Un pateeſibâ, laikam, leelakà daka garigas nahwes gadijeenu ir pehdejàs ſchkiras nomirſchana pamaſam, kamehr pirmàs ſchkiras ſtrauju paſchnahwibas gadijeenu naw tik daudſ.

Tahds tà tad ir iſnahkums, kad nebehdà par peſtiſchanu, tad iſglahbſchanàs ir gluſchi neeeſpehjama. Peſtiſchana ir noteikta darbiba. Ja kahds zilweks atſakas no padoſchanàs ſchai darbibai, tad, gluſchi ſaprotami, winſch newar eeguht winas labumus. Zik Winu uſnehma, teem Winſch dewa wału palikt par Deewa behrneem. Tam, kas nepeeſawinas ſcho wału, warbuht tikai aiſ weenaldſibas waj apatijas, paſuſchana ir neiſbehgama, tadehl ka winſch negrib glahbſchanu.

Apluhkoſim tagad no zitas puſes ſcho leetu: nebehdaſchanas ſekas dwehſelê. Nebehdaſchana dara wairak nekà leek dwehſelei ſaudet peſtiſchanu. Wina laupa dwehſelei eeſpehju tapt peſtitai. Degenerazija garigâ laukà noſihmè wiſpirms peſtiſchanas ſpehju nowahjinaſchanu un beidſot winu galigu paſaudeſchanu. Wina ihſtenibâ noſihmè, ka pate dwehſeles ſajuhta top pa gabalinam iſnihzinata, lihdſ pehdejà ſajehga preekſch Deewa un pateeſibas ir paſuduſe.

Dwehſelei, winas augſtakâ noſihmê, ir plaſchas ſpehjas preekſch Deewa. Wina lihdſinas ſawadai telpai, kura ir peeweenota buhtnei un neſaprotamâ kahrtâ apnem winu, wina ir telpa ar ſeenam, kuras ſpehj iſplehſtees un eerautees. Wina iſplehſchàs beſ mehra, kad Deews eemahjo winâ, bet beſ Deewa wina ſaruhk un ſawelkas, lihdſ pehdejà ſihme no Deewiſchkigà ir ſuduſe, un Deewa gihmis paleek beſ Deewa Gara. To, kas paleek, newar wairs ſaukt par dwehſeli; tas ir ſaruzis, nederigs organs, ſpehjas, kuras neleetoſchanas dehl padotas nahwei, beſſpehzigi noſlihkſt kà nedſihwa roka gar ſahneem un ſakroplo dabu kà ſakaltis ſars. Daba tàpat atreebj nebehdaſchanu kà pahrſpihlejumus. **Spehleſchanàs ar winu ir tikpat nahwigs grehks, kà waras darbs pret winu.**

Ir daſchi dſihwneeki, kuri rok ſemi, p. peem. kurmis, kuri pawada wiſu ſawu dſihwi apakſch ſemes. Un daba pee wineem ir atreebuſès pilnigi dabigà zelâ — atnemdama wineem azis. Ja wini ir nodomajuſchi dſihwot tumſibâ, tà ſpreeſch daba, tad azis, teeſcham, wineem ir leekas. Nebehdadami par winàm, ſchee dſihwneeki peerahda, ka tàs wineem naw wajadſigas. Un tà kà weens no dabas zeeſchi noſtiprinateem likumee m ir tas, ka **nekas nedrihkſt paſtahwet welti**, tad ari Jcheem dſihwneekeem azis teek atnemtas jeb noweſtas lihdſ pirmſaj kuma ſtahwoklim. Jr ari ſiwis, kuràm bij jaſamakſà ar to paſchu breeſmigo ſaudejumu, tadehl ka winas iſwehlejàs par ſawu mahjokli tumſchas alas, kur azis nekad newar likt leetotas. Un taiſni tahdâ pat zelâ **garigai azij jamirſt un pehz gluſchi dabiga likuma jaſaudè ſawu ſpehju, ja dwehſele iſwehlàs labak ſtaigat tumſibâ nekà gaiſmâ.**

Schi ir ta noſihme Kriſtus eemihletai lihdſibai: „No ta, kam naw, taps wehl atnemts, kas tam ir": „tapehz nemeet no wina to podu." Religiſkas ſpehjas ir talents, muhſu brihniſchkigakais un ſwehtakais talents. Tomehr winas ir padotas dabiſkeem noteikum em un likumeem. Ja kahds zilweks nem ſawu talentu (podu) un paſlehpj winu ſweedru autâ, tad — kaut gan las kà redſams, nedara winam ne labu ne launu — Deews winam to neatſtahs. Kaut gan winſch tur gul paſlehpts tumſibâ, neweenam redſami nekaitejot, tomehr Deews nelaus winam to paturet. Winſch to tàpat nelaus winam paturet, kà daba nelauj minetàm ſiwim buht ar azim. Tadehl winſch ſaka: „Nemeet no wina to talentu (podu)." Un daba tà dara.

Schi zilweka noſeegums bij tikai nebehdaſchana par ſawu podu — „tu blehdigais un **kuhtrais** kalps." Wina dſihwe bij paſaudeta, tadehl ka winſch nebehdaja par ſwehto peenahkumu — attihſtit ſewi. Tahda dſihwe ir par poſtu katram, kas nahk ar winu ſakarâ. Degenerazija rada degenerazíju. Tikai tahds rakſturs, kurſch attihſtas pats, war pabalſtit paſaules ewoluziju un tà iſpildit dſihwes uſdewumu. Preekſch ſchi augſtà mehrka mums no Deewa ir dota dſihwe, zik maſs ari nerahditos muhſu kapitals. Un taiſni teem zilwekeem, kuru dſihwe leekas buht neeziga, wajag wislabak winu iſleetot. Noſihmigi ir, ka taiſni tas zilweks ar weenu podu iſrahdijàs nolaidigs. Zilweki ar deſmit podeem, wiſai apdahwinati un ar dedſigu energiju, waj nu iſleeto ſawas ſpehjas zehli un derigi, waj neiſlabojami nowed winas nezelâ. Bet taiſni teem ikdeeniſchkigeem weenkahrſcheem laudim ir wajadſigs ſchis beedinajums. Teem ziteem ir bagati gara dahwanu krahjumi, un wini ſehj uſ garu, waj meeſu ar dewigu roku. Bet mehs, ar muhſu maſàm dahwanam, ko gan mehs lai ſehjam? Mums, kà ne ſewiſchki eeweh-rojameem zilwekeem, uſnahk kahrdinaſchana, nebehdat par ſehſchanu nemaſ. Muhſu talenta intreſes buhtu tik maſas, ka mehs atwainojamees ar domam, ka naw wehrts ar to kautko eeſahkt.

(Turpmak wehl).

Stahſti un dſejas.

P. Vauberta: **Deewa mihleſtiba.**

Deewa Tehwa mihleſtiba
Kahdas mantas ſewi nes!
Tewis dehl es neſchehlotu
Simtu tuhkſtoſch paſaules!
Debeſis, debeſis,
Debeſis tu ſewi nes!

Zeriba ar laiku beigsees,
Beigsees ari tiziba:
Tikai semes wirsû winas
Zelineeku pawada.
Ît nekad, it nekad
Mihlestiba nebeigsees!

Mihlestibas leesma swehtà,
Wisu dsihwinatajs Gars,
Balsams salaustajàm sirdim,
Behdu nakti gaismas stars:
Eemahjo, eemahjo,
Manâ sirdî eemahjo!

Gundegas:

Kristus galwa.

Kad Tawu galwu redsu,
Kas ehrkschkeem kroneta,
Tad man zaur sirdi dsiki,
Zaur sirdi dsiki eet sahpju waids . . .
Kad Tawu galwu redsu,
Kas ehrkschkeem kroneta.

Schee ehrkschki, ak schee asee
Ir grehki manejee,
Kas Tawâ zehlâ peerê
Tew peerê dsiki, tik loti dsiki dur . . .
Schee ehrkschki, ak, schee ehrkschki
Ir grehki manejee.

Lai asee grehku ehrkschki
Man' muhscham newajà,
Tu nesi ehrkschku kroni
Un wisu ruhktas zeeschanas . . .
Lai asee grehku ehrkschki
Man muhscham newajà.

Ak, swehtì mani, Glahbej,
Un paleez tuwumâ,
Kad man zaur nahwi jaeet,
Buhs jaeet stundâ it pehdigâ,
Ak, swehtì mani, Glahbej,
Un paleez tuwumâ.

1913. g.

Misiones wehstis.

Sawahzis O. Legsdinsch.

Kristigu ahrstu swarigà nosihme. Kahds muhamedans is Wakar-Indijas nesen fazijis kahdam tureenes misionaram: „Mehs nebaidamees no juhsu skolam, tapehz ka waram sawus behrnus tajàs nesuhtit; mehs nebihstamees juhsu sludinatajus, jo waram winus neklausitees; muhs nebeedè juhsu grahmatas, jo waram winas nelasit; bet mehs baidamees no juhsu ahrsteem un slimneeku kopejam. Wini isdseedina meesu un pamodina laudis pateizibu un wehleschanos klausitees kristigo ewangeliju.

Palestinas atdoschana zionisteem. Turzija pehz tagadejà gruhtà un nelaimigà kara sajuht leelus naudas spaidus un schahdâ stahwoklî atrasdamàs, gatawa pahrwehrst naudâ wisu, kad tikai gadas labs pirzejs. Zionistu aprindàs raduschàs domas ismantot Turzijas naudas spihles, nopirkt no winas Palestinu un tur atjaunot Schihdu walsti. Kahda frantschu weikalneeku sabeedriba jau wedot ar Jaunturku waldibu sarunas par Palestinas „atdoschanu" zionisteem, un Franzijas waldiba pabalstot scho nodomu. — Zionistu aprindàs prawees cha Danijela papreekschsludinajumu (Dan 8, 14) istulko tahdâ kahrtâ, ka 1912./1913. gadâ 144,000 zionistu atgreesischotees atpakaļ us Palestinu, noahrdischot Omara moscheju un uszelschot no jauna sawu deewnamu. Sem moschejas esot aprakts Judu deribas schkirsts. Kà sinams, Judu atgreeschanàs atpakaļ us Palestinu peeder pee zionistu tizibas pamata noteikumeem. Tagad nu prawees cha istulkotaji grib pahreet no wahrdeem us darbeem. Minetais frantschu weikalneeku sabeedribas rihzibâ atrodotees prahwas naudas sumas. Kreewijas schihdi sekojot ar leelako eewehribu jaunajam pasahkumam, un rabineem rokas pilnas darba, pagatawojot iswilkumus no zilts sarakstеem, jo leels pulks schihdu leekot sew israkstit apleezibas, ka wini zehluschees no 12 Israeļa ziltim. Jo tikai teem buhschot teesiba pahrzeltees us Palestinu, kuri war peerahdit sawu zilts sakni.

No Kinas daschadeem apwideem pehdejâ laikâ nahk wisai eepreezinoschas wehstis, kas war katra paganu misiones drauga sirdî radit pateizibu pret Deewu, kursch paklausijis luhgschanas un sawa Wahrda sehklu bagatigi swehtiis schinî milsigajâ walstî. Pat ari Kinas waldiba, zik nomanams, sahk peegreest sinamu wehribu Kristus mahzibas sludinaschanas labajàm sekam. Tà starp zitu 21. aprilî sch. g. Pekinâ (Kinas galwas pilsehtâ) us waldibas eerosinajumu tikusi notureta kristiga deewkalposchana, kur luhgts pehz deewischkigas palihdsibas tagadejà preeksch Kinas tik kritiskà laikâ. Pec deewkalposchanas peedalijuschees daschadu kristigo tizibu suhtni, kà ari suhtnis no presidenta. Pehz tam no waldibas tizis issuhtits sekoschs ussaukums wiseem augstakeem eerehdneem, pilsehtu un apgabalu pahrwaldneekeem, kur atrodas kristigajo draudses un telegrafets kristigo draudschu wadoneem, tà protestanteem, kà katoleem: „Teek usaizinats aisluhgt par tautas saeimu, par jauneezelto waldibu, par wehlamo presidentu, par republikas eekahrtu, par winas atsihschanu no leelwalstim, par meeru semê. Ir wajadsigs luhgt, lai spehzigeem un taisneem wihreem tiktu ustizeta semes pahrwaldiba, tahļak, lai waldischana stahwetu us weseliga un kreetna pamata." — „Juhs topeet luhgti pehz telegramas sanemschanas wisàm kristigàm draudsem juhsu apgabalâ darit sinamu, ka 28. aprilis nolemts kà luhgschanas deena preeksch tautas. Lai katrs pee tam nem dalibu." — Schi gan ir pirmà reisa, kur pasaules wehsture war usrahdit schahdu ussaukumu, kas

nahk no nekristigas tautas. Schis uſſaukums wiſôs kristigôs apgabalôs Kinâ pamodinajis leelu atſinibu un tas ir ſkaidrs peerahdijums par leelajàm pahrgroſibam, kuras no rewoluzijas laika ſahkot apbrihnojamâ ahtrumâ Kinâ notikuſchas.

Kahds amerikanu miſionars ſaka par Kinu ſekoſcho: „Tagadejâ laikâ Kinâ naw nekahdi aprobeſchojumi preekſch religiſkàm ſapulzem. Katrs, kas wehlas, war tahdas ſarihkot, kur tikai patihk, beſ jebkahdàm formalitatem. Religiſkàm kuſtibam tur nedraud nekahdas apſpeeſchanas. Wisdaſchadakàs kristigas beedribas netrauzeti attihſta Kinâ plaſchu miſiones darbibu. Noteek ļoti daudſ atgreeſchanàs, pat tanîs prowinzês, kur pirms 10 gadeem tika nokauti tuhkſtoſcheem kineeſchu kristigaji." — Waj ſchee pahrſteidſoſchee notikumi mums ſauktin neuſſauz: „Redſi, tas Kungs nahk!"

Gadu ſimtena darbs pee paganeem. Pirms 100 gadeem gandrihſ katra ſeme Aſijâ un Amerikâ bij preekſch ewangelija aiſſlehgta; — tagad wiſâs ſemês paſaulê ewangelijam atwehrtas durwis. Pirms 100 gadeem miſioni ſtarp paganeem wehl atſina kà peenahkumu; — tagad to uſſkata par kaunu, nepeekopt miſioni. Pirms 100 gadeem bija iſgahjuſchi 100 paganu miſionaru; — tagad atrodas darbâ 5000 ordineti miſionari, kas iſſuhtiti no 338 miſiones ſabeedribam. Pirms 100 gadeem par miſiones mahſam nebij ko domat; — tagad darba laukâ atrodas 500 miſiones mahſas. Pirms 100 gadeem nebij ahrſtneezifka miſione; — tagad 1000 miſiones ahrſti (to ſtarpâ 350 ahrſteenes) apkopj trihs miljonus pazientu. Pirms 100 gadeem nebij neweenas miſiones ſlimnizas; — bet tagad 400 miſiones ſlimnizas. Pirms 100 gadeem nebij miſiones bahrinu namu; — tagad ir 500 tamlihdſigas eeſtahdes daſchadôs miſiones laukôs. Pirms 100 gadeem nebij neweena eedſimuſcha kristiga ſludinataja; — tagad ir 5000 eedſimuſchi mahzitaji un 87,000 ewangeliſti un diakoni. Pirms 100 gadeem bija tikai maſs pulziņſch paganu kristigajo; — tagad ir apmehram ſeſchi miljoni paganu kristigajo. Pirms 100 gadeem nebij gandrihſ neweena ewangeliſka miſiones ſkola; — tagad ir gandrihſ 3,000 augſtakas un ſemakas ſkolas, kuras ewangeliſkee miſionari wada paganu ſemês. Pirms 100 gadeem Bibele bij tulkota 65 walodâs; — tagad Bibele tulkota 500 walodâs un iſlokſnês. Pirms 100 gadeem preekſch ewangeliſkas paganu miſiones tika ſeedots ik gadu 100,000 rubuļi; — tagad paganu miſionei ik gadu teek iſdoti 52 miljoni. — Schee ſkaitļi runà wiſai gaiſchu walodu un leezina par kristigajuma uſwaras ſpehku, kà ari peerahda wina praktiſko derigumu wiſpaſaules dſihwê.

Indijâ katoļu ir 2.300,000. Tee ustura 12 augſtſkolas, 20 ſeminarus, 211 augſtakas un 2931 tautſkolas. Kopejais ſkolneeku ſkaits ſneedſas pee 190,000. Turpreti ewangeliſkàs miſiones ſabeedribas (ſkaitâ 84) ustura Indijâ 40 augſtſkolas ar 4997 ſtudenteem; 148 teoloģiſkus ſeminarus ar 3823 ſtudenteem; 620 ſkolneeku panſijas ar 82,207 ſkolneekeem; 154 industrijas ſkolas ar 9,533 ſkolneekeem; 12,371 tautſkolu ar 424,716 ſkolneekeem; 27 behrnu dahrſus ar 972 behrneem un 181 behrnu namu ar 134,000 behrneem. — No ſcheem ſalihdſinajumeem redſams, ka protestantu miſiones darbs ſchinî ſemê tahļu preekſchâ katoļu panahkumeem. Bet ak, zik daudſ te wehl paganu, kuri nepaſihſt muhſu dahrgo Peſtitaju! —

No Spanijas nahk wehſtis par labeem panahkumeem ewangeliſazijas darbâ. Neluhkojotees uſ to, ka katoļu garidſneeziba brihwajeem ewangelija ſludinatajeem leek daſchadus ſchkehrſchļus zelâ, wineem tomehr iſdodotees ſapulzinat leelus ļauſchu barus un paſneegt teem dwehſeles baribu.

Par miſiones darbu muhſu paſchu tehwijâ—**Kreewijâ** war i preezatees, i noſkumt. Preeks par to, ka ewangelijs daudſ weetâs tizis ſludinats ar redſameem panahkumeem, aiſſnaiduſchees tizigajee tapuſchi modrigi un atwehruſchàs weetweetam jaunas durwis, kur lihdſ ſchim pateeſeem Deewa walſtibas wehſtneſcheem eeeja bij „aiſſleegta." — Bet muhſu plaſchajâ walſtî noteek ari leetas, kas dod eemeſlu noſkumſchanai... Lai minam tikai tàs daſchada weida apſpeeſchanas, kuras „likuma wahrdâ" daudſ weetâs iſdara pee „ſektantu" draudſem, ſewiſchki ſtarp kreewu tautas tizigajeem. Kreewu garigee laikraksti (ihpaſchi „Утр. Звѣзда") ſawâs ſlejâs ſneedſ par ſcheem aprobeſchojumeem nemitoſchus ſinojumus. — Schee deeſgan bahrgee tizigo ſpaidi nemitas wehl lihdſ ſchim laikam, jebſchu tizibas brihwibas Wisaugſtakais manifests iſdots jau wairak kà pirms 7 gadeem. — Lai weenojamees luhgſchanàs par to, kaut ewangelija ſwani wiſur brihwi waretu tapt ſkandinati muhſu dahrgajâ tehwijâ!

— Kahdà Rigas meitenu ſkolâ ſchinîs deenàs ſkolotaja praſiſuſe ſawai klaſei: „Behrni, waj kahda man war paſazit, kur dſihwo pagani?" Uſ to kahda meitene, kura apmeklè Golgatas Namu, peezehluſès un atbildejuſi: „Rigâ!" — Skolotaja tapuſi loti uſtraukta par tahdu nezeretu atbildi un iſſaukuſès: „Kà! Rigâ?! Riga tatſchu ir kristiga pilſehta, kur tad te ir tee pagani?"

Meitene naw ſabaidijuſès, bet droſchi atbildeja: „Ja, ſkolotajas kundſe, es domaju, ka tee laudis, kuri paganiſki dſihwo, ir pagani!"

Skolotajai bijis japaleek kluſu.

Laſitajs un laſitaja, kahda ir tawa tiziba? Daſchs jau gan war ſauktees par engeli, bet ja tu dſihwo kà welns, tad tu eſi no wina pulka. Ja tu noraiſejees un nokaujees, ko ehdiſi un dſerſi, tad Jeſus ſaka: „Tapehz jums nebuhs ſuhditees, nedſ ſazit: ko ehdiſim, jeb ko dſerſim, jeb ar ko gehrbſimees? Jo pehz wiſa ta dſenas pagani... Bet dſenatees papreekſch pehz Deewa walſtibas un pehz Wina taiſnibas, tad jums wiſas ſchis leetas taps peemeſtas." Mat. 6:31—33.

Dr. Toreja:

Ja gribu dwehseles peeweſt Jeſum, kà lai to eeſahku?

Tulkojis O. Legſdinſch.

Kad Deews mums dewis eegribu, kahdu dwehſeli peeweſt Kriſtum, tad rodas wiſpirms jautajums: „Kà lai to eeſahku?“ Ja to perſonu ſaſtopam muhſu runajamâ iſtabâ waj luhgſchanas ſtundâ, waj ta paleek pehz deewkalpojuma wehl ſapulzê, lai ar mums runatu, tad leeta ir weenkarſcha. Tu wari winai jautat: „Waj eſat tizigs? Waj gribat tapt tizigs? Kapehz wehl neeſat tizigs?“ Tu wari jautat ari ko zitu, kas atwehrs ſarunu uſ teem paſcheem jau mineteem jautajumeem. Bet ja ta perſona neapmeklè garigàs ſapulzes, tad leeta ir druſku zitada. Ta perſona, warbuht, patlaban runà par kahdu wiſpahrigu leetu, waj par deeniſchkeem peedſihwojumeem. Tad no teem war nemt pawedeenu garigai ſarunai, kà tas Kungs to darija pee Samareeſchu akas. Daſchreiſ ir ari prahtigi tuhlit ari ſweſcheem jautat, waj tee ir kriſtigi, waj teem ir grehku peedoſchana u. t. t. Ja to dara nopeetni un ar laipnibu, tad tas wedis ari pawirſchako zilweku pee pahrdomaſchanas, ja, pat pee apnehmeena: „Es gribu atgreeſtees.“ Ir brihniſchkigi to peedſihwot, zik jau ſagatawots tur ir zeltſch ſchahdai ſarunai, kur mehs to eeſahkam, ſkubinati no Swehta Gara. Reti kad teekam atraiditi. Tſchikagas pilſehtâ ſaſtapos ar kahdu wihru. Gribeju tam eet garam, tomehr jutos ſkubinats ar to runat par Peſtitaju. Azumirkli paliku ſtahwam un luhdſu Deewu, lai dabutu ſewî atbildi, waj ſchis ſkubinajums nahk no Wiņa. Tad apgreeſos un gahju ſchim wihram pakaļ. Es to panahzu eelas widû, uſliku ſawu roku uſ wiņa kameeſcha un jautaju: „Mihļais draugs, waj eſat kriſtigajs?“ Tas ſtomijas un ſazija: „Tas ir ſawads jautajums.“ Es atbildeju: „To ſinu. Scho es ari nejautaju katram ſweſchineekam, bet Deews mani ſkubinaja taiſni juhs tà jautat!“ Wiņſch man paſtahſtija, ka ta radineeks eſot mahzitajs un ari runajis ar to par ſcho paſchu leetu; wiņſch pats eſot ſtudets wihrs, bet zaur dſerſchanu ſamaitats. Mehs wehl runajam un tad ſchkihramees. Schis wihrs wehlak peenehma Jeſu par ſawu Peſtitaju.

Daſchu reiſ ir labi, eemantot kahdas perſonas uſtizibu, pirms ar to ſarunajas par dwehſeles peſtiſchanu. Pats tas Kungs pee tam dod palihdſibu un gudribu. Epaſihſtees, parahdi uſmanibu un daſchâ ſinâ mihleſtibu! Pehz tam leez tai preekſchâ leelo jautajumu. Tahdâ wihſê Tſchikagâ tapa atgreeſts kahds wezs deewleedſejs zau kahdu meitiņu, kura to ikdeenas apmekleja un tam daſchadâ ſinâ parahdija laipnibu. Pehdigi wiņa ſlimiba tapa gruhtaka. Tad meitiņa runaja ar wiņu par Peſtitaju un peedſihwoja preeku, ka tas nodewàs Jeſum.

Weenkahrſchi un itin dabigi muhs wedis pee leetas kahds ar apdomu iſmeklets traktats. Kahdu deenu ſehdeju wilzeenâ un luhdſu Deewu, lai mani leetotu kahdu dwehſeli peeweſt tam Dehlam. Patlaban kahda mahzitaja meita, ar kuru par to biju runajis, eekahpa wagonâ lihdſ ar ſawu draudſeni un noſehdas man pretim. Iſredſejos weenu traktatu un tai paſneedſu, kamehr pats luhdſu Deewu. Kad ta bij beiguſi laſit, paleezos uſ wiņas puſi un jautaju, ko ta par to domà. Wiņa bij dſiki kuſtinata. Pehz tam jautaju, waj ta newehlas Jeſu peeņemt. Gruhtibas, kas tai bij zeļâ, drihſ bij pahrſpehtas. Ta uſtizejas Jeſum. Pee iſkahpſchanas iſ wilzeena, ta man ļoti pateizas.

Daſchreiſ tu ſaſtopi zilweku, uſ kura waiga ir rakſtita weſela wehſture nelaimes un nemeera. Tad wari tam zilwekam jautat itin weenkarſchi, waj tas ir laimigs. Tad ſaki: es ſinu weenu, kurſch juhs waretu darit laimigu, ja ween to gribeet peeņemt. Weenmehr ſarunajotees nahk weikliba.

Tikko eeſahkuſès ſaruna, tad tuhlit jaſin, kahdâ garigâ ſtahwoklî ir perſona. To panahkſim ar jautajumeem: „Waj eſat kriſtigajs? Waj eſat glahbts? Waj ſinat, ka juhſu grehki ir peedoti? Waj jums ir muhſchiga dſihwoſchana? Waj juhs mehdſat apleezinat Kriſtu paſaules preekſchâ? Waj eſat Jeſus draugs? Waj eſat no jauna peedſimis? Newajag jau wiſus ſchos jautajumus katrâ gadijumâ no weetas likt preekſchâ. Ja ari ta perſona dotu tew kahdu nepareiſu atbildi, waj nu aiſ neſinaſchanas, waj ar noluhku, lai maldinatu, tomehr wiņas atbildes un iſtureſchanàs daſchadâ ſinâ tew atklahs ihſto ſtahwokli. Beſ tam tew jamahzas apluhkot zilweka waibſtus. Zilweka waigs tew daudſreiſ to atklahs, ko wiņa wahrdi gribetu apſlehpt. Kas nopeetni ſtudè to zilweku waigus, ar kureem ſarunajas, tas itin drihſ buhs ſpehjigs iſſinat wiņu ſirdsſtahwokli, neluhkojot uſ to, ko tee ſaka. Wisleelako ſkaidribu mums dod Swehtais Gars. Ja mehs tikai gaidam no Ta, tad Wiņſch mums dod ſkaidras ſiņas par kahda zilweka ſirds ſtahwokli un ſneegs ari tahdu ſw. rakſtu pantiņu, kas tam taiſni der.

Tikko ſiņam zilweka ſirdsſtahwokli, tad jaluhko tik ahtri zik ween eeſpehjams, to weſt pee Jeſus, kà pee perſoniga Peſtitaja. Muhſu darbibas mehrkis naw, dwehſeles peeweſt kahdai baſnizai, atradinat no ſliktàm paraſcham waj peeradinat pee kahdas darbibas; bet tikai tas, lai dwehſeles peeņemtu Jeſu, kurſch par tàm zeetis un war grehkus peedot. Lai tàs peeņem Jeſu par Kungu, kurſch wada wiņu domas, juſchanas, nodomus un darbus. Tikko kahda dwehſele peeņem Jeſu, tad mums tai iſ bibeles jarahda, ka tai ir grehki peedoti un muhſchiga dſihwoſchana par dahu. Ap. dar. 13:38—39; Jahn. 3:36; 5:24 iſpilda wajadſibas uſ labako. Pehz tam mums jarahda, ka teem ar kriſtigu dſihwi jakalpo Jeſum. Katru zilweku japeewed pee Jeſus zaur Deewa wahrda leetoſchanu.

Dseedat tam Kungam!

Kora dseesmas ar notim, raksteeni par kori un dseedaschanu.

Karsch pret tumsibu.

Wahrdi pehz „Salvation Army Music". — M. F.

Con spirito. Mel ♩ = 112

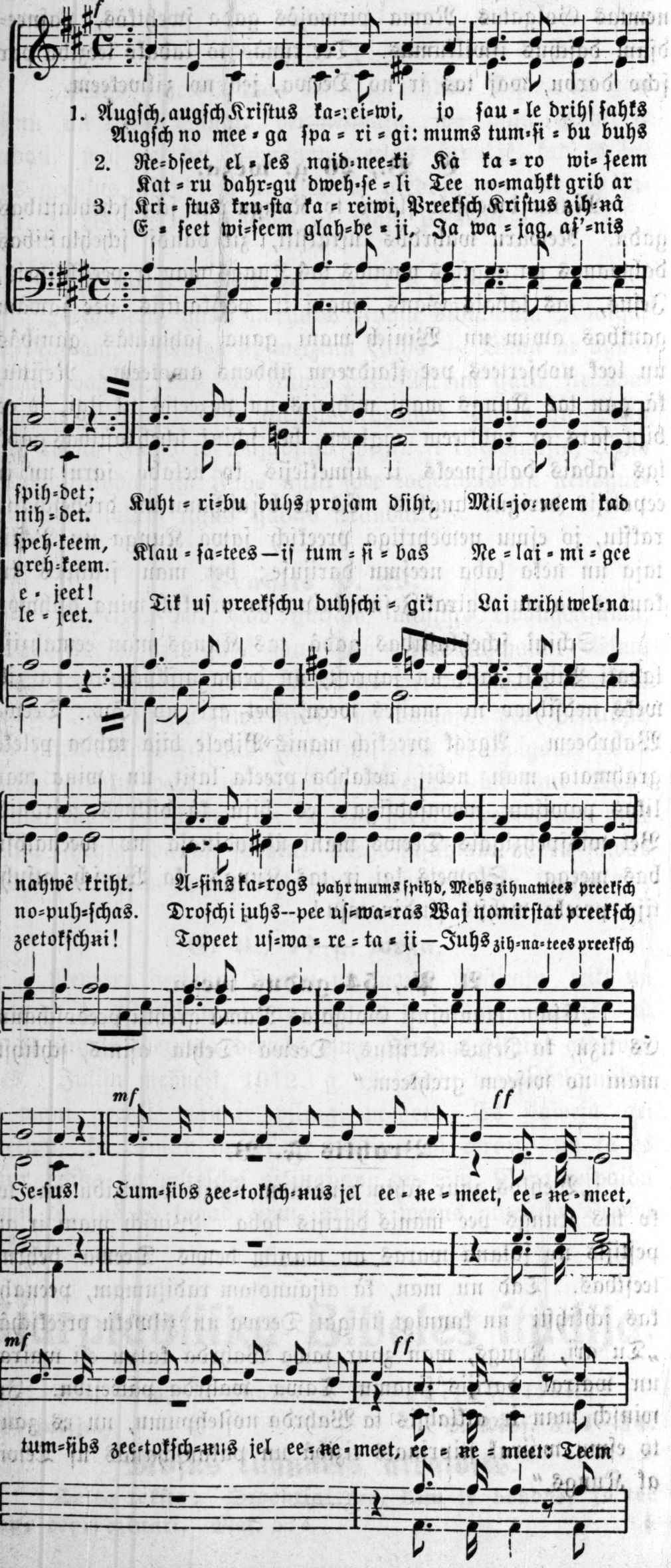

Rigâ,
Golgatas Namâ, aprilî 1913.

Is Golgatas Nama wehstures grahmatas.

Labs laiks pagahjis, kur gandrihs nekas naw tapis pasneegts „Kr. W." lasitajeem is Golgatas Nama wehstures grahmatas. Stipri attihstidamàs darbiba ir prasijusi Golgatas Nama strahdneekeem dauds laika, tà kà schis tas literariskâ sinâ gribot negribot paleek nedarits. Bet pamasam zeram tikt us zeļa un pee wajadsigas kahrtibas.

Schimbrihscham atsihmesim kahdu swarigu notikumu Golgatas Nama gaitâ. Golgatas Misiones pirmee gada swehtki, 10. martâ 1913. g.

2. martâ taisni bija gads apkahrt, kur W. F. noturreja pirmo religisko preekschlasijumu Rigâ, latweeschu beedribas sahlê, Paulutschi eelâ 13. Par peeminu tam gadijumam, no kura nezerejot iszehlas Golgatas Misiones darbs, gribeja noturet gada peeminas sapulzi taisni tajâ paschâ deenâ, tas ir 2. martâ. Bet tà ka W. F. bij agrak jau apsolijees buht Peterburgâ schinî deenâ, kad gada peeminas un pateizibas swehtkus atzehla nedelu wehlak, us 10. martu, swehtdeen.

Ta bija ihsta swehtku deena. No rihta W. F. tureja swehtku peeminas un pateizibas sprediki, kà ari Maskawas kreewu draudses mahzitajs, Semens Stepanows runaja zaur tulkoschanu. Pehz deewkalposchanas W. F. nostahjàs pee galda, un Golgatas Nama draudse nahza klaht ar kuweriscHEEM rokâs, kurôs bija pateizibas dahwana no teem, kuri bija tapuschi pa scho pirmo gada laiku tizigi waj sanehmuschi kahdas garigas swehtibas. Daudsi bija eelikuschi sawôs kuwerôs ari sawu fotografiju, par peeminu W. Fetlerim no teem, kurus Deews swehtijis zaur wina sludinaschanu. Bes tam kuwerôs bija ihss apraksts, waj leeziba par swehtibam, mantotàm Golgatas Namâ. Bija ari issludinats, ka schis peeminas deenas dahwanas taps pasneegtas br. W. Fetlerim, itkà personiga dahwana preeksch wina, kà schis misiones nodibinataja un wadona; bet W. F. atklahti pasinoja, ka winsch newehlas ne kapeiku no tàm dahwanam nemt preeksch sewis, jo winsch nesludina mantas dehl, bet gan preeksch dwehseku glahbschanas un swehtibas; un tapehz winsch nolehmis nodot wisas winam pasneegtas dahwanas Golgatas Nama kaseerim, br. Wilumam, preeksch Golgatas Nama paradu deldeschanas.

Brahlu un mahsu sirsnibu schinî leetâ wareja nomanit no winu lihdsdalibas un bagatàm dahwanam. Wairaki kolektes kurwischi, lai gan kahdas trihs zolles dsiki, tapa tà peekrauti pilni ar dahwanam, ka burtiski gahja „pahri par malu," un wajadseja likt teem blakus us galda; tà sanahza — rihta kolektes — 480 rbl. 16 kap., wakarâ — 144 rbl. 84 kap., wehlak wehl peenahza klaht 193 rbl. — pawisam 818 rbl. Pee ta war redset, ka pats Deews us luhgschanam atbild, un leek saweem behrneem us sirdi nahkt palihgâ teem swehteem winu wajadsibàs. Jo us Golgatas Nama wehl ir smaga paradu nasta, kuru nesam allasch ta Kunga preekschâ, un mehs neschaubamees, ka schehligais Deews palihdsès dabut Golgatas Namu swabadu no wiseem paradeem. Tà atnahk weenu deenu kahda mahsa un saka, ka Deews winai lizis us sirdi dahwinat preeksch schi mehrka 70 rbl. Kahds laulats pahris, kas noswinejis februarî selta kahsas, sapratuschi, ka leela meelasta un dsihru weetà wineem labak seedot 100 rbl. par peeminu no sawàm selta kahsam Golgatas Nama paradu deldeschanai. Slawets lai ir tas Kungs, kas neatstahj sawus kalpus un sawu darbu. Winsch ir muhsu patwehrums us radu radeem, Winam lai gods un pateiziba. Tàpat ari zaur schim rakstu rindinam issakam sirsnigu pateizibu wiseem dahrgeem brahleem un mahsam, kuri palihdsejuschi un wehl palihds ar sawàm luhgschanàm un dahwanam usturet scho swarigo misiones darbu. Deews lai juhs wisus swehti! Luhgsim un strahdasim tà, ka lai mostàs Latwija, un lai nahk pee Kristus tuhkstoscheem kauschu.

Us pehzpusdeenas swehtkeem eeradàs Jelgawas dseedataji ar sawu sludinataju, P. Laubertu, kuri nehma dalibu pateizibà un pamahzibà.

Is daudsajàm wehstulem un leezibam, kuras tapa sanemtas Golgatas Nama pirmajôs gada swehtkôs, pasneedsam daschus iswilkumus. Tee runàs to labako leezibu par scho darbu, waj tas ir no Deewa, jeb no zilwekeem.

E. B., 26 g. weza.

Mana dwehsele slawè to Kungu par scho schehlastibas gadu. Newaru wahrdôs usrakstit, zik daudz schehlastibas dahwanas un augstas mantas tas Kungs man ir peeschkihris. Jesus, tas labais Gans, mani ir peeskaitijis pee sawàm ganibas awim un Winsch mani gana sahlainàs ganibàs un leek nodsertees pee skaidreem uhdens awoteem. Nesinu, kà gan tas Kungs mani mihlejis un pazeetis tik ilgi, jo es biju sars ar ruhkteem augleem, bet schinî schehlastibas gadâ tas labais dahrsneeks ir usmeklejis to nelabo saru un ir eepotejis derigus auglus. Es ar bijaschanu un drebeschanu rakstu, jo esmu newehrtiga preeksch sawa Kunga un Pestitaja un neka laba neesmu darijuse; bet man slahpes ir, kaut es waretu wairak Jesum kalpot un preeksch wina dsihwot.

Schinî schehlastibas gadâ tas Kungs man eemahzija labaki Bibeli lasit un saprast, un dewa atsihschanu, ka zilweks nedsihwo no maises ween, bet ari no Sw. Deewa Wahrdeem. Agrak preeksch manis Bibele bija tahda peleka grahmata, man nebij nekahda preeka lasit, un wina man likas pawisam newajadsiga: es biju kà dsihws mironis. Bet wisspehzigais Deews mani usmodinaja no weenaldsibas meega. Slawets lai ir tas Kungs, ka Winsch atsuhtija preeka wehsts sludinataju!

A. P., 54 gadus weza.

„Esmu mantojusi Golgatas Namâ grehku peedoschanu. Es tizu, ka Jesus Kristus, Deewa Dehla asinis, schkihsti mani no wiseem grehkeem."

Brahlis F. B.

„Wehlos zaur schim rindinam issazit pateizibu par to, ko tas Kungs pee manis darijis laba. Winsch mani ir atpestijis no satana waras un manim dewis Deewa behrna teesibas. Tad nu man, kà atjaunotam radijumam, peenahkas schkihsti un kaunigi staigat Deewa un zilweku preekschâ. „Tu ari, Kungs, man zaur sawa Wahrda kalpu esi wairak un wairak darijis sinamu Tawa wahrda pateesibu. Jo winsch man ir atklahjis ta Wahrda noslehpumu, un es zaur to esmu wairak stiprinats tizibâ un pakauschanàs us Tewi, ak Kungs."

D. B., 61 gadus weza.

„Golgatas Namâ" esmu mantojuse daudz swehtibas, esmu sanehmuse Swehto Garu un swehtischanos Jesus asinis, par ko slaweju to Kungu!"

Kahds laulats pahris K. un N. K.

„Slawa, gods un teikschana tam Kungam Jesum Kristum par muhsu brihnischkigo pestischanu „Golgatas Namâ."

Brahlis J. J.

„Mans atgreeschanàs laiks ir tahds: Deewu es gan atsinu un tizeju Winam, bet nesinaju, waj man grehki ir peedoti, waj ne, bet Romanowa eelas sapulzê, kad es sawus grehkus issuhdseju un luhdsu peedoschanu, tad es sajutu, ka Winsch ir peedewis un mani peenehmis."

Domes basnizas lozeklis br. J. L.

„Schodeen, gada swehtkôs Juhsu dibinatam „Golgatas Namam," firsnigi apsweizinu Juhs — Wina ar uguni kristito wadoni, lihds ar Jums pateesibâ un garâ strahdajoscheem palihgeem. Muhsu wisspehzigais Kungs un Pestitajs, kursch Jums to wajadsigo spehku ir dahwinajis, Wina druwâ strahdat, lai Juhs ustur pee weselibas un nenogurstot darbu tahlak ilgus gadus strahdat."

Brahlis P. W.

„Pateizos par scho gaischo, mihligo ewangelijumu, kuru dsirdeju schaî gadâ zaur Juhsu sludinaschanu. Esmu sanehmis daudz swehtibas, meeru un preeku; waru ikdeenas paturet Jesu Kristu sawâ firdî, un domaju par Pestitaju, par sawu Glahbeju, kas zeetis un miris uz Golgatas kalna muhsu grehku dehl, un luhdsos ikdeenas, lai zaur Wina asinim taptu schkihstits, un luhdsos grehku peedoschanu zaur Wina schehlastibu un spehku. Mehs sajuhtam meeru sawâs firdîs un topam apmeerinati zaur tizibu uz Jesu Kristu."

E. U., 77 g. weza.

Newaru deesgan Deewu un manu Pestitaju teikt un slawet, ka Winsch mauu prahtu un firdi apgaismojis, tà ka es sawâs wezuma deenâs esmu Winam pilnigi atdewusees. Julija mehnesî, 1912. g. es sajutu to swehtlaimibu, ka mani grehki man ir pilnigi peedoti. Es slaweju ari Deewu, ka Winsch br. J. ir suhtijis kà eerozi, un ka es zaur Wina nerimstoscho aizinajumu un Sw. Gara eespaidu esmu ta, kas es tagad esmu, proti: weens atpestits Deewa behrns.

Starptautiska Bibeles studija.

Pehz paraugeem isstrahdajuse Melanija Fetler.

28. julijâ. **2. Mos. 5:1—14.**

Mosus luhgums atraidits.

Selta teksts: Swehtigi tee, kam ir behdas, jo tee taps eepreezinati. Mat. 5:4.

I. Mosus prasiba. (1—5). Kad Mosus bij ar Israela tautu sapratees, winsch eegahja pee Waraus sazit, kapehz Deews winu bij suhtijis. Ar tahdu pat apsinaschanos kà ziteem praweescheem, ka Deews zaur winu runà, winsch nostahjas Waraus preekschâ un teiz: „Tà saka tas Kungs, Israela Deews: atlaid Manus laudis!" Waraum tas skan wisai sawadi, winsch tak Israela tautu usluhkoja kà sawu tautu, sawus wehrgus. Wina lepnums sazelas un winsch atbild: „Kas tas tahds Kungs u. t. t. 2. p. Winsch ir radis, ka wisi klausa wina balsi. Ko winsch tahlak teiza, bij pateesiba: „Es to Kungu nepasihstu". Behdiga pateesiba, un tas behdigakais ir tas, ka winsch neka no Wina negrib sinat. Ari schodeen daudzi neka negrib sinat par Deewu, tadehl ka wini negrib Winam paklausit. Bet kas Deewu nemahzas pasiht Wina mihlestibâ un schehlastibâ, tas drihz peedsthwos Wina taisnibu un teesu. Tà ari bij ar Warau.

II. Waraus atbilde (6—14). Deewa prasibu zaur Mosu Waraus pahrgalwigi atraidija un wehl wairak apspeeda Israeli. Zaur to winsch grib wineem isdsiht domas par swehtkeem un zer, ka wini wairs neklausis Mosu un Aronu. Winsch gudri wisu bij aprehkinajis un winam ari buhtu isdewees apspeest wisas brihwakas domas un kustibas, ja tikai winsch nebuhtu zihnijees pret Deewu, un ta ir breesmiga leeta. Deews wina atsazischanos paklausit atbildeja wehlak ar gruhtàm mozibam un Waraus firds apzeetinaschanu. No eesahkuma likas itkà tauta teescham buhtu sadusmojusès uz Mosu un Aronu. Bet kas no pateesas firds Deewa wahrdâ ir sahkts, tas sawâ laikâ teek ar panahkumeem kronets. No otras puses — jo wairak wini tika apspeesti, jo wairak wini brehza pehz glahbschanas. Welns wehl tagad dara kà Waraus. Kad kahda dwehsele pamostas un sahk ilgotees pehz brihwibas no grehku kehdem, tad welns gruhsch winu wehl dsilak grehkâ. Bet tad grehzneeks wehl labak ietihst grehka breesmas un metas gluschi Pestitaja rokâs. Un tikai Jesus war atswabinat tos, kas pee Wina nahk ar firsnigu grehku noschehloschanu un luhgschanu.

1. Behrni wehl schodeen wislabak teek sagatawoti preeksch dsihwes zaur puhlem un nastam, skolu un usdewumeem, un mahju darbeem.

2. Leelais Londonas ugunsgrehks bij par leelu swehtibu. Winsch gan nodedsinaja pilsehtu, bet isdedsinaja mehri, kursch tolaik breesmigi plosijàs Londonâ.

3. Indrikis IV. sazija weenam no generaleem, kursch par wehlu atnahza uz kauju pee Arkas: „Juhs warat tagad pakahrtees — mehs iskarojam leelu uswaru, un juhs nebijat klaht." Tas pats sihmejas uz teem, kas preezajas dsihwè bez kahdàm ruhpem, nastam un pahrbaudijumeem: wini itkà nobeidz sawas deenas garigâ pasaules kahrtibâ un neteek pee uswaras.

4. augustâ. **Daw. dz. 105:23—36.**

Egiptes mozibas.

Selta teksts: Kas pats paaugstinasees, tam buhs tapt pasemotam, un kas pats pasemosees, tam buhs tapt paaugstinatam. Mat. 23:12.

1. Israels Egiptê (23—25). Schi Dawida dseesma ir pateizibas dseesma, kura atstahsta Deewa brihnumus pee Wina laudim. Mehs sawâ lekzijâ apluhkosim tos brihnumus, zaur kureem Deews sodija Egipteeschus, kad wini negribeja Wina laudim laut kalpot Winam. Israela nahkschana uz Egipti bij daļa no Deewa plana. Deews saweem laudim lika loti peeaugt un darija winus stiprakus par winu pretineekeem. Ir teikts, ka Deews „pahrwehrtija" Egipteeschu firdi, ka tee Wina laudis eenihdeja. Tas nenosihmè, ka tas notizis bez winu brihwas gribas, bet aiz katra zilweka darba, pat aiz wina brihwas iswehles stahw Deews, kursch walda wisas leetas tà, kà tàs weizina Wina mehrkus.

2. Mozibas pàr Egipti (26—36). (Schaî dseesmâ minetas tikai 8 mozibas un ne tahdâ kahrtibâ kà 2. Mos. gr.) Mosus

tika fuhtits tadehl, ka Deews redseja sawu lauschu spaidischanu un dsirdeja winu brehkschanu. Winsch bij no Deewa suhtits glahbejs. Katrs ihsts tizigajs ir Deewa „kalps" un „isredsets" (26 p.). Brihnumi, ko Mosus un Arons darija, bij Deewa brihnumi, t. i. wini bij redsamas sihmes no Deewa rakstura un spehka. Dseesmineeks eesahk brihnumu pahrskatu ar dewito mozibu jeb sodu. Kamehr tumsa waldija Egiptê, pee Israeleescheem bij gaisma. Us ihsu laiku tas darija eespaidu, bet drihs ween wehl stingraks sods bij wajadsigs. — Otrà moziba, ko dseesmineeks min (pateesibâ ta bij pirmà), bij uhdens pahrwehrschanàs par asinim. Egipteeschi bij lehjuschi Deewa lauschu asinis, un tagad wineem pascheem jadser asinis. Ko zilweks sehj, to winsch plauj. Otrà moziba pehz wehsturiskà atstahsta (2. Mos. 8:1—15) bij wardes. Sche Waraus isdarija leelo kluhdu, teikdams: „Rihtu", kur winam buhtu bijis jasaka: „Schodeen". 31 p. kukainus un utes Deews leeto Waraus pasemoschanai. Waraus lepni gribeja zihnitees ar Paschu Jehowu, bet Jehowa peerahda, ka zilweks ir besspehzigs Deewa pat wisneezigako radijumu preekschâ. Kruss (atkahrtosees atkal, Jahn. par. 8:7, kà ari daschas zitas mozibas). Sihkaks apraksts 2. Mos. 9. Sisseni gan leekas masi un nenosihmigi, bet wini mas stundâs war pahrwehrst augligu semi par nuksnesi. Deewa teesas gala punkts bij pirmdsimuscho nokauschana. Tas bij Deewa nodoms jau no sahkuma, kad Winsch sazija 2. Mos. 4:23. Deews no ta ispildischanas atturejas, dodams isdewibu atgreestees sem masaku sodu eespaida, bet wini nebij atgreesuschees, un tadehl sods nahza pàr wineem. Deews muhs sawâ Wahrdâ beedina no soda par pastahwigu pretoschanos Winam. — Wairak kà 200 g. atpakaļ leels mehris pahrnehma Londonu, isplatidamees ar netizamu ahtrumu. Tuhkstoscheem nomira un neweens neusdroschinajas palikt slimo tuwumâ. Sahle sahka augt us eelam, sarikstme un tirdsneeziba apstahjàs, un weenigais ratu trokschnis atskaneja no lihkrateem, kurus pawadija sauzeens: „Isneseet sawus mironus!" Tas bij breesmigs laiks. Katrs, kas ween wareja, behdsa no pilsehtas ahrâ. Lords Krewens ari gribeja darit to paschu. Wiss gandrihs jau bij gatawš preeksch aisbraukschanas, kad kahds negeru sulainis teiza: „Ja mans kungs atstahj Londonu ais bailem no mehra, wina Deews tad laikam dsihwo us semem." Ziti smehjàs, bet Lords Krewens, kas to bij noklausijees, sazija: „Schis nesinigais zilweks man kautko eemahzija, ko es gandrihs buhtu aismirsis. Mans Deews tak ir wisur. Winsch war mani pasargat pilsehtâ tàpat kà us semem. Kungs, peedod manu mastizibu!" Winsch palika Londonâ, ruhpedamees par saslimuschajeem, kuri bij atstahti no peederigeem, un tas Deews, kam winsch ustizejàs, pasargaja winu. Mehris wina dsihwoklim netuwojas.

---

11. augustâ. **2. Mos. 12:21—31.**

Passà.

Selta teksts: Tas Zilweka Dehls naw nahzis, ka Winam taptu kalpots, bet ka Winsch kalpotu, un sawu dsihwibu dotu par atpirkschanas maksu preeksch daudseem. Mat. 20:28.

I. Jehrs bes wainas ir ta dsihwiba, ais kuras war nostahtees upuretajs. Eemesls ir saprotams. Zilweka weenigàs domas par Deewu ir bailes. Kà un ko winsch ari neprahtotu un nespreestu par Deewu, bailes no Deewa pahrwalda winu. Schehlastiba tadehl gahdà par to, lai winsch war Deewam tuwotees zaur kahda zita dsihwibu, kursch Deewa preekschâ ir bes bailem. Katrs israeleets saprata scho pateesibu. Sawadi gan, ka tik daudsi, neskatotees us ewangelija pilnigo gaismu, nespehj to apkert.

II. Jehrs bes wainas ir preekschbilde no ta Deewa Jehra, kas nes pasaules grehkus.

III. Jehram saatdod sawu dsihwibu. Dsihwam jehram naw nekahdas nosihmes. Mehs waram pagodinat muhsu Kunga newainojamo dsihwi, augstàs mahzibas un daiko raksturi, bet Winam naw nekahdas wehrtibas preeksch mums, ja wisas schis leetas netop kronetas ar Golgatas krustu. Dsihwais Kristus newar buht neweens zits, kà Tas, kursch reis bij miris.

IV. Jhsapa puschki bij weenmehr jaatgahdina tautai behdas Egiptê, tas ari ir muhsu Kunga zeeschanu simbols. Lai luhdsamees, ka schis wilzeens Wina newainojamâ dsihwê nekad netiktu semu wehrtets. Draudses gods naw zehls zilwezigs Kristus, bet miris Kristus, kursch ir augschamzehlees.

V. Nepeeteek, ka jehra asinis top isleetas. Winàm jatop redsami isleetotàm. Neskatotees us to, ka notikumu us Golgatas ziti nosauz par barbarisku tragediju, mums zeeschi pee ta jaturas, us to jaatsauzas un to jasludina. 1. Kor. 2:2; 11;26.

VI. Beidsamà un wisnopeetnakà mahziba ir: starpiba starp to namu, kura eedsihwotaji bij aissargati zaur isleetàm asinim, un to dsihwokli, pee kura asinis nebija. Katram bija sawads liktens (29. p.). Tas neatkarajas no moralisku (tikumisku) stahwokļa pahrakuma, no personigas peewilzibas. Bet mehs palaujamees us Deewa Jehra asinim! Waj mehs dsihwojam sem Golgatas krusta?

Tas Zilweka-dehls ir samaksajis par mums ar sawu dsihwibu, ar sawàm asinim. Tad nu lai mehs dsihwojam kà tahdi, kas Winam peeder, lai paklausam Winam wisàs leetàs. Ja nepeenemam Wina asinis, tad muhschigi pasudisim.

Peemehri: Kahdai meitinai, kura guleja us nahwes gultas, tika jautats: „Waj tu nebaidees stahtees swehtà Deewa preekschâ?" — „Ne", wina preezigi teiza, „nonahkusi debesîs es tuhlin paslehpschos ais Jesus, tad Deews neredsès mani, bet Jesu".

Winsch mira preeksch manis. Us kuga, kursch no wehtras sadausits, bij pee nogrimschanas, atradàs ari diwi draugi, weens tizigs, otrs netizigs. Glahbschanas laiwâ bij weeta wehl tikai preeksch weena. Tad tizigajs sazija us netizigo: „Man weenalga, kad un kur es mirstu, jo tad es nahku pee Kristus, bet tu wehl newari stahtees Soga krehsla preekschâ, un winsch ar spehzigu roku peespeeda winu eekahpt laiwâ, pats us kuga zelôs palikdams kamehr wilni apklahja wina meesas, bet gars aislidoja pee Ta, kursch par winu paschu reis mira Golgatâ.

Us Kanaanu!

Septembra un oktobra mehneschôs, ja tas Kungs wehlès, apzeloschu Palestinu. Gribu pastaigatees pa Bibelê aprakstitàm tekam, lai **studetu** tur us weetas muhsu wezo mihlo grahmatu un laispehtu labaki **sapraft** to, ko tama mums stahsta. Warbuht ir ari ziti, kas gribetu to paschu. Tad braukšim reisâ! Apzelotas tiks schahdas weetas: Jerusaleme (Getsemane, Golgata, Betesda, Deewnama laukums, Raudu muhris, Kehninu kapi, Wakarina sahle u. z.); Siloa dihkis, Eljas kalns, Betwaga, Betanija, Schehlsirdiga Samareescha mahj, weeta, Krites upe, Kahrdinaschanas kalns, Jerika, Elisas awots, Nahwes juhra, Jardana; Betleme, Abdulama ala, Salamana dihkis, Ebrona, Mamres osoli, Ahbraama kaps Emawa, Samuela kaps Ramâ, Behtele, Sikeme (Jekaba aka, Jasepa kaps); Naine, Tabora kalns, Gilboas kalni, Tiberija, Genezaretes esars, Kapernauma, Kana, Nazarete, Kaisa, Karmela kalns. — Tiklab us kuga, kà ari Kanaanâ pehz eespehjas tiks tureti preekschnesumi no Kreizmillera un Lauberta, kà ari ziteem sludinatajeem, ja tahdi brauktu lihds, tà kà zelojums sawâ sinâ buhs diwu mehneschu

garsch Bibeles un swehtischanàs kurss. Tà kà masgaschanàs sahkajâ un sehra pilnâ Nahwes juhrâ, kà ari Jardanâ darot koti labu eespaidu uf weselibu, sewischki reimatisma slimeem, tad pee Nahwes juhras uf wehleschanos pakawesees ilgaki. Br. Kreizmillers, kas laiku nodsihwojis Jerusalemê, brauks mums lihdf un buhs mums padoma dewejs un ari wadonis. Zeļa isdewumi lihdf ar usturu isees tà ap 150 rubļeem — weenkahrschi dsihwojot un treschâ klasê brauzot un duhschigi kahjam ejot. Kas nopeetni domà braukt lihdf, tam pasinoschu isbraukschanas deenu un zitu wajadsigo wehstulê.

P. Lauberts,
Schagares eelâ Nr. 11, Jelgawâ.

Apskats.

Eekschseme.

— Grafs J. J. Tolstojs apstiprinats Peterburgas pilsehtas galwas amatâ.

— Rigas L. B. Sinibu Komisijas wasaras sapulzes schogad tika noturetas 18. un 19. junijâ. Eewehribas wehrta bijusi Sinibas Komisijas preekschneeka W. Olawa atklahschanas runa.

— Aisputes-Kuldigas un Aisputes-Saldus dselszeļa liniju projekts Wisaugstaki apstiprinats. Buhwes darbus eesahkschot wehl schoruden.

— Latweeschu panahkumi awiazijâ (gaisskugneezibâ). Nesen laikraksti sinoja par latweescha Zihruļa atsihstamàm sekmem awiazijâ un nupat atkal raksta, — ka Sewastopoles gaisskugneezibas beedribas preekschneeks schtaba kapitans Jahnis Semitans (latweetis) usstahdijis Kreewijas gaisskugneezibas augstlidoschanâ lihdsschinejo wisaugstako rekordu, uslaisdamees lihdf ar pasascheeri 3000 metrus augsti un tur palikdams 4 min.

— Pehz Wisaugstakà Ukasa Walsts Dome atlaista brihwdeenâs 25. junijâ, lihdf 15. oktobrim sch. g.

— Eekschleetu ministrs Maklakows nodomajis drihsumâ stahtees sakarâ ar finantschu ministriju, lai ussahktu Wiskreewijas lauschu skaitischanas preekschdarbus.

— Wasilkowas zeemâ, Jekaterinoslawas gubernâ baptistu sapulzê no kahda pareistizigà nonahwets baptistu sludinatajs Kisils.

— Kischinewas apkahrtnê wehtra un krusa nodarijusi saudejumu par apm. 500.000 rubļeem.

Ahrseme.

Jerusaleme. Franzijas waldiba nolehmusi dibinat Jerusalemê uniwersitati.

Turzija. Par leelwesira Machmud-Schefket-paschas nonahweschanu Konstantinopoles kara teesa noteesaja 23 personas usnahwi; to starpâ laba daļa augstas kahrtas wihru.

Anglijai pehdejâ laikâ daudf raises dara tà sauktàs „sufraschistes“ (seeweeschu teesibu karotajas). Gan no waldibas puses winu nedarbu apkaroschanai sperti deesgan stingri soki, bet panahkumi wehl nebuht pilnigi neapmeerina meerigo eedsihwotaju prahtus. Pateescham gruhti nahkas ar schim seewecetem zihnitees. Zeetumâ eeliktas winas peeteiz „bada streiku“ un galu galâ schis sawadàs „brihwibas karotajas“ ir no zeetuma jaatswabinà. Bet winu skaits, leekas nemasinajas. Tà nupat atkal sino, ka no wisàm Anglijas malam ap 42,000 sufraschistes eerodotees Londonâ, ar noluhku scheit sarihkot leelisku demonstraziju. Sawu mehrku aissneegschanai winas daschkahrt netaupa ari zilweku dsihwibas.

Karafinas.

Ihss bija meera laikmets Balkanu pussalâ. Gan nobeidsàs karsch Turzijai ar 4 saweenotàm Balkanu walstinam, bet tagad pehdejàs paschas sawâ starpâ sahkuschas, leetot nahwes eerotschus. Brahļu karsch! Kahds breesmigs wahrds! Un schi pehdejà kara zehlonis ir — weenâ wahrdâ isteizotees: mantas kahriba. No Turzijas eekarotàs semes un pilsehtas masàs walstinas nespehja sawstarpigi isdalit, jo ikweenai bij bail, ka kaimineete nedabù leelako un labako kumosu. Tahļak un dsiļak eededsàs strihdu uguns, lihdf kamehr ta isschahwàs gaischâs leesmâs, un tagad — wisai siwilisetai pasaulei par kaunu — paschi „brahļi“, kuri tik weenprahtigi, waronigi un ar spihdoscheem panahkumeem zihnijàs pret kopigo eenaidneeku — Turziju, tagad tee apkaujas weens otru. — Teescham schausmigaku gruhti ko eedomatees! Luhk, kahdas wehstis nahk no Balkaneem:

Saloniki, 2. julijâ. Greeku karalis generalschtaba pawadits dewàs rihta agrumâ uf kara lauku, lai pats pe sonigi waditu kara spehka kustibu. Seemeļôs no Salonikeem dsirdama spehziga leelgabalu duhnona. Kaut gan greeku saudejumi eewehrojami masaki par bulgaru, tomehr ari tee paschi par sewi ir stipri leeli.

No Salonikeem 5. julijâ: Nebehdajot par leelo karstumu, greeki eenehmuschi Dokdanu un dsinuschees bulgareem pakaļ. Pehz droschàm sinam greeki pawisam pasaudejuschi 10,000 wihrus. Salonikôs atwesti 7000 eewainoti, ar kureem pilditas wisas kara slimnizas un skolas. Eewainoto skaits arweenu wehl wairojas.

No wisàm karotaju pusem wehsta gan par saudejumeem, gan ari par uswaram. Ari Rumanija, schi peektà slahwu walstina, kura atklahti nepeedalijàs zihnâ pret Turziju, tagad likusi mobiliset sawu kara spehku. Pa to starpu Turzija smaida ween tikai, redsot, ka winas duhschigee pretineeki tagad paschi saklupuschi matôs. Turzija prasa, lai Bulgarija nekawejot atsauz sawus kara spehkus no eekarotàm weetam. Ja Bulgarija scho prasibu nekawejot neispildis, Turzijai, protams, eemesls peeteikt karu. Buhtu maldigi domat, ka Turzija no lihdsschinejà kara jau tik galigi nokauseta, ka wina wairs nemaf nespehtu karot. Kara spehks winai wehl pilnâ gatawibâ, tas tagad atpuhtees, un pahrwehrtuschees apstahkli (turkeem par labu)

padaris ośmana kareiwus par jo ſirdigeem dotees jaunàs zihnàs, lai, kas ſin, eekarotu atpakaļ paſaudetos tehwijas apgabalus.

Leelwalſtju padomi — neeeſahkt ſcho aſinaino „brahļu karu" — naw tikuſchi no maſajàm walſtim eewehroti. Pahrgalwigas gan winas ir! Neweena no winàm ari negrib atſihtees par pirmo ſchi kara eeſahzeju. Schis karſch, ſkaidrees no kriſtigà ſtahwokļa, beſ ſchaubu, jauſluhko par eewehrojamu laika ſihmi, kas tizigajeem atgahdina b u h t n o m o d à.

Sludinajumi.

P. Lauberta apgahdibà nupat iſnahza ſchahda jauna grahmata:

Un tad Tu dſihwoſi.

Nodaļu wirsrakſti: 1. Atgreeſchanàs. 2. Draudſe. 3. Kriſtiba. 4. Ta Kunga meeluſts. 5. Ta Kunga atnahkſchana. 6. Sabats, zuhkgaļas neehſchana; kahju maſgaſchana un negrehkoſchana.

Makſà 5 kap.,

no apgahdataja paſcha paſtellejot pa 5 kap. gabalà ari ar peeſuhtiſchanu pa paſtu. Atkalpahrdewejeem paraſtais atrehkins.

Tiziga ſkolotaja, ari beſ diploma, mulkas pratejàm preekſchroka, wajadſiga uſ laukeem pee ſehna. Adr.: Sankowſka kgm Leel-Platones Sihpkinôs, чр. Эллей, Курляндія.

Jelgawas Kommerzbanka.

Jelgawâ, Katoļu eelâ 44. — Tel. 62.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ.

(1899. gadâ dibinatà **Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſchanas Sabeedriba** 1912. g. 31. okt. pahrwahrdota par „**Jelgawas Komerzbanku**").

„Jelgawas Komerzbanka" iſdara wiſadas banku operazijas, kà **peenem noguldijumus, iſſneedſ aiſdewumus, iſdara premiju biļeſchu apdroſchinaſchanu** pret amortiſaziju un tà t.

Prozentu mehrs: noguldijumeem 6% gadâ (nenowelkot krona kuponnodokļus), tekoſcha rehkina noguldijumeem 5%; **aiſdewumeem:** 6½ lihdz 8%.

Noguldijumus peenem ari pa paſtu peeſuhtitus un tàpat tos un winu prozentes iſſuhta. Adreſe: Митавскому Коммерческому Банку, гор. Митава.

1913. g. 1. janwarî bilanze **6.378.290** rbļ. **05** kap.

Noguldijumu kopſuma **4.899.322** rbļ. **33** kap.

Akziju kapitals un ziti bankâ eſoſchi droſchibas kapitals: **1.074.787** rbļ. **10** kap.

Katram kriſtigam zilwekam un **katrai kriſtigai gimenei** wajaga ſawa garigà zilweka audſinaſchanai un atihſtiſchanai leelot paſtahwigi un kahrtigi wehſeligu gara baribu, kura wina dwehſeli dara ſtipru un garu pazilà pahri par wiſu nihzigo un ſemiſchko.

Schahdu baribu zenſchas ſaweem laſitajeem paſneegt

„Weenibas Wehſtneſis"

lihdſ ar peeliku mu „Behrnu Draugs";

iſnahk peektdeenàs, kalpodams Deewa walſtibas weizinaſchanai ſtarp wezeem un jauneem.

„Weenibas Wehſtneſis" jau ar ſawu noſaukumu iſteiz, ko tas grib: — Weenot tizigos.

„Weenibas-Wehſtneſis" nezeļ leekus ſtrihdus dogmatiſkôs jautajumôs un atſihſchanâs.

„Weenibas Wehſtneſis" ſludina atgreeſchanos un jaunpeedſimſchanu un ſludina ikkatru tapt par **noteiktu kriſtigu zilweku.**

„Weenibas Wehſtneſis" ſneedſ ſinas par eekſchejo miſioni un garigàm kuſtibam tehwijà, kà ari par ahrejo miſioni ſtarp paganeem, lai zaur to rahditu, ka Deewa darbs eet uſ preekſchu.

„Weenibas Wehſtneſis" zenſchas buht padomneeks pee ſwehto rakſtu ſtudijas, kà ari pee behrnu audſinaſchanas kriſtigi weſeligà garà; ſwehtdeenàs ſkolotajeem tas paſneedſ lekziju iſſkaidrojumus un behrneem zaur **„Behrnu Draugu"** derigu laſamo.

„Weenibas Wehſtneſis" nes jaukus ſtahſtus un apzerejumus, prahta un gara pazilaſchanai un iſdailoſchanai.

„Weenibas Wehſtneſis" apkaro ſchuhpibu un ſludina pilnigu brihwibu eekſch Kriſtus.

„Weenibas Wehſtneſis" kopà ar **„Behrnu Draugu"** makſà par gadu ar peeſuhtiſchanu pa paſtu **2 rub.**, par pusgadu **1 rub.** Uſ ahrſemem par gadu **280** kap., par pusgadu **140** kap. **„Behrnu Draugs"** par ſewi makſà ar peeſuhtiſchanu gadâ **30** k., pusgadâ **18** k. — nemaſak kà 10 eksemplarus nonemot.

Paſta adreſe: Въ контору **„Weenibas Wehſtneſis",**
гор. Лемзаль, Лифл. губ.

Nr. 7. ſaturs.

Tſch. H. Sperdſchena: Waj tad es eſmu kà juhra, waj kà leela juhras ſiws? — **Toreja:** Swehta Gara Perſona un Darbs. — **Arnolda:** Kahdi bija pirmee kriſtigaji? — **Filipa Moro:** Paſaule un winas deews. — **Dſchona Benjena:** Pahrpilniga ſchehlaſtiba. — **Teologijas daktera Henrija C. Fiſcha:** Garigu pamoſchanos wehſture. — **Kraula:** No Wentspils (2 wehſtules). — **Mehnſtaru Andreja:** Pirmee Leeldeenas ſwehtki Golgatas Namâ. — **M. Oſola:** Muhſu luhgſchanas. — **Drumonda:** Dabiſkais likums garigà paſaulê. — **P. Lauberta:** Deewa mihleſtiba. — **Gundegas:** Kriſtus galwa. — **O. Legſdina:** Miſiones wehſtis. — **Toreja:** Ja gribu dwehſeles peeweſt Jeſum, kà lai to eeſahku? — **M. F.:** Karſch pret tumſibu. — **W. Fetlera:** Iſ Golgatas Nama wehſtures grahmatas. — **Melanijas Fetler:** Starptautiſkà Bibeles ſtudija. — **P. Lauberta:** Uſ Kanaanu! — **Apſkats.** — **Sludinajumi.**

Redaktors-iſdewejs: W. Fetlers. — Rigâ, Hoſpitala eelâ Nr. 24.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahņa eelâ Nr. 8 (eepretim Jahņa baſnizai).